

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (1181) 1972 RUGSEJO-SEPTEMBER 21

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Laimėtojų pralaimėjimas

Dvidešimtosios sporto olimpiados laimėjimus simbolizuoja aukso, sidabro ir bronzos medaliai bei pasiekti rekordai, o jos pralaimėjimus — teroristų sukeltos žudynės, politinės ambicijos ir kaikiurių sportininkų elgesys. Šiuo atveju tebūna čia paliestas tik pastarasis aspektas, kuris daug pasako apie vidinę sportininkų kultūrą. Tiesa, jis nėra visuotinis, bet taip ryškiai būdingas, kad versite verčia susimąstyti. Turime galvoje JAV negrų — Vincento Matthews ir Wayne Collett elgesį priimant laimėtus olimpinius medalius. Kai 124 kraštų atstovai ir 80.000 žiūrovų stovėjo Miuncheno stadione grojant JAV himną, tie du laimėtojai maivėsi, rodydami savo kraštui ne pagarbą, o panieką. Tuojau pat reagavo minia, smerkdama tokį elgesį, o atsakingasis olimpinio žaidinių komitetas atėmė jiems teisę dalyvauti betkokiame olimpinėse žaidynėse. Visa tai įvyko stebint milijonams žiūrovų per televiziją. Tai atvejis, kuris reiškė laimėtojų pralaimėjimą. Jie laimėjo medalius 400 metrų bėgime, bet pralaimėjo viso gyvenimo distancijoj. Savo fiziniu pajėgumu jie užkopė ant pergalės pakylės, bet moraliniu menkumu krito nuo jos. Jeigu jie nurojo protestuoti, pabrėždami rasinę diskriminaciją savo krašte, tai pasirinko labai netinkamą momentą. Užuoat laimėję simpatijų viešojoje opinijoje, jas prarado. Juk tai buvo sporto žaidynės, o ne politinių demonstracijų vieta. Visi kraštai turi savo žaidžius, ir jų sportininkai būtų galėję iškelti jas viešumon, bet niekas to nedarė tokia grubia forma. Dviejų išsiskyrimas buvo didelis disonansas.

Jei minėtasis atvejis būtų tikrai dviejų asmenų byla, sakytumė, tai tėra nelemtas išsišikimas, bet jis siekia daug plačiau. Pirmiausia, amerikiečių sportininkų grupės vadovai, lyg ir užtardami savuosius, kreipėsi į olimpinio žaidinių komitetą, prašydami peršarstyti bausmę. Antra, amerikiečių sportininkų grupę pagarbą himnui bei savo krašto vėliavai iš viso nebuvo labai ryški. Tie simboliai jiems, atrodo, nedaug reikšmės turėti. Jie iš viso yra linke reikšmis sporte kaip individai, o ne kaip krašto atstovai. Žymus jų bėgikas netgi pareiškė: "Jei būtų mano valia, norėčiau bėgti vien su baltais marškiniais ir ant jų užrašyta pavardė." Taip, privačiosse varžybose kiekvienas dalyvauja savo vardu, bet olimpinės žaidynės yra visai kitokio pobūdžio. Jose dalyvauja geriausi sportininkai kaip savo kraštų atstovai. Dėlto iškilmsė įjungiamos ir vėliavos, ir himnai. Tai mūsų kultūros apraška, susiformavusi per ištisus šimtmečius. Jos nepaisymas reiškia vidinės kultūros stoką. O ji reikšias ne tik savo vėliavos ir himno negerbimu, bet ir kitais ženklais. Kai vienašališkai iškeliama kūno kultūra, nukenčia dvasinė. Tai pavojus, kuris gresia visiems kraštams. Šioje olimpiadoje ypač pasirodė amerikiečiai, ir galbūt neatitiktinai. Amerikiečių ir kanadiečių sportinėje veikloje vyrauja profesinis pradai, kuris neugdė nei patriotinės, nei moralinės dvasios. Tai apgalvota klaida, nes iškreipia pirminį sporto tikslą, kuris yra aptariamasis posakis "mens sana in corpore sano", t.y. siekimu sveikos dvasios sveikame kūne.

Kad sporto būklė taisytina ir Kanadoje, parodė ledo ritulio žaidynės. Sovietinė komanda, kad ir sudaryta vergiško režimo sąlygose, pasirodė pranašesne savo drausmingumu, fiziniu pajėgumu, suderintu žaidimu. Kanadiečių komanda, sudaryta iš puikių individualių žvaigždžių, nesuskubo susilieti į vienietį ir išėjo žaisti Kanados vardu. Kanadiečių žiūrovai Vankuveryje nušvilpė savo pralaimėjusia komanda. Pastarosios vadovas viešai nusiskundė tokia savos publikos laikysena, kuri, užuoat palaikiusi savuosius, pasmerkė. Esą kai komanda žaidžia krašto vardu, ir publika turėtų būti savųjų pusėje ne tik laimėjimo, bet ir pralaimėjimo atvejais. Galimas dalykas, kad minėtasis vadovas yra teisus. Kai grupė išeina į sportinio mūšio lauką ginti savo krašto prestižą, jame netiesiogiai dalyvauja viso krašto piliečiai. Dėlto pastarųjų laikysena yra reikšminga. Savųjų kritika turi reikštis ne kovos metu, o jos įkarščiui atslūgus, kai ateina laikas savo klaidų svarstymui. Visa tai rodo, kad apamai šiaurės Amerikos publika sporto srityje nėra labai linkusi identifikuotis su patriotine dvasia. Tai bruožas, kuris atspindi ir sportininkuose. Dėlto keistina ir amerikiečių, ir kanadiečių sporto kryptis. Pirmiausia sportas turi tapti ne vien paskirų grupių rūpesčiu, bet ir viso krašto. Antra, turėtų būti plačių mastų užtikrinta vyriausybės parama. Trečia, reikia grąžinti sportui auklėjamąjį vaidmenį, sumažinant profesinio sporto įsigalėjimą bei jo sukomercinimą. Ketvirta, kelti sporto lygį, neužmirštant dvasinės kultūros, nes be jos išauga laimėtojai su pralaimėjimais. Pr. G.

Kanados įvykiai

DAUGUMA PRIEŠ STREIKUS

Dienraščio "The Toronto Star" savaitinis priedas "The Canadian Magazine" anketos būdu apklausinėjo 27.607 skaitytojus, norėdamas patirti jų nuomonę apie streikus. Gauti rezultatai liudija aiškų kanadiečių nusistatymą prieš nuolatinius streikus organizuojančias darbo unijas. Iš keturių apklaustųjų trys pritarė visų streikų uždraudimui, o tokie atvejai, kai streikai liečia viešosios tarnybos žmones, iš penkių apklaustųjų prieš juos pasisako net keturi kanadiečiai. Už visų streikų uždraudimą ir atlyginimų padidinimą priverstinio arbitražo būdu pasisakė 20.424, prieš — 5.762. Viešosios tarnybos streikus pasmerkė 22.030, bandė užtarti 3.991. Į klausimą, ar pritarė streikuojančių unijos narių pakeitimui unijai nepriklausančiais darbininkais, 18.632 atsiliepė teigiamai, ir tik 7.067 — neigiamai. Įdomu, kad net ir apklaustųjų unijų narių 64% pasmerkė visus streikus, o viešosios tarnybos streikus — 68% unijų narių. Šie duomenys rodo, kad ateina laikas, kai federacinė Kanados vyriausybė bus priversta peržiūrėti darbo įstatymus ir ap-

karpyti sparnus unijoms bei jų vadams, kurių didžioji dalis gauna su kapitalistais lygius atlyginimus. Darbo unijos Kanadoje padengia apie 25% visų dirbančiųjų kanadiečių, nesirūpindamos likusiais 75%. Streikuojia dažniausiai tie, kurie jau gauna du ar tris kartus didesnį atlyginimą už eilinį Kanados darbo žmogų, turintį dirbti už valdžios nustatytą minimalinį atlyginimą mažesnėse darbovietėse.

Liberalų partijos vadas ir Kanados premjeras P. E. Trudeau vėl bus kandidatu į federacinį parlamentą Montrealeio Mount Royal rinkiminėje apylinkėje. Plojant nominavime dalyvavusiems 1.200 liberalų, P. E. Trudeau pareiškė, kad Kanada niekada nebuvo tokia vieninga, kaip dabar, ir tai buvo pasiekta juo vyriausybės pastangų dėka. Jis pabrėžė Otavos įsikimimą į FLQ Kvebeko teroristų smokimą 1970 m., bet nė žodžiu neužsiminė apie visiškai nutrukusias derybas su provincijomis konstitucijos klausimu, vengdamas taipgi ir ekonominių problemų temos. Tuo tarpu Halifaxe lankęsis konservatorių vadas R. (Nukelta į 6-tą psl.)

Ir okupuotos Lietuvos studentai pradėjo naujus mokslo metus. Nuotraukoje — studentų imatrikuliacija

Politiniam kaliniams gelbėti sąjūdis

Ar "Amnesty International" imsis iniciatyvos išlaisvinti Simui Kudirkai?

Kai Simas Kudirka buvo amerikiečių išduotas sovietams ir pastarųjų nugalėtas ir koncentracijos stovykla, laisvajame pasaulyje buvo kilusi didelė pasipiktinimo banga. Beveik porai metų prasklindus jį atslūgo, ir apie S. Kudirkos išlaisvinimą mažai tekalbama, nors tai nėra visai užmirštas dalykas. Šalia privačios iniciatyvos, yra ir organizuotos. Pvz. yra žinoma, kad VLIKas kreipėsi į tarptautinę organizaciją "Amnesty International", prašydamas imtis iniciatyvos S. Kudirkai išlaisvinti. Iki šiol nėra žinoma, ką ši organizacija mūsų tautiečio atveju yra padariusi, tačiau verta pasidomėti pačia organizacija, jos tikslais ir darbu.

Advokato straipsnis

"Amnesty International" atsirado maždaug prieš dešimtmetį Britanijoje. Akstiną jai davė anglų advokato Peter Benenoso straipsnis "Observer" laikraštyje 1961 m. gegužės 28 d. Jo autorius atkreipė visuomenės dėmesį į tai, kad įvairiose pasaulio šalyse didėja skaičius asmenų, kalinamų už politinius arba religinius įsitikinimus. Daugelio kraštų vyriausybės, net ir pasirašiusios žmogaus teisių deklaraciją, baudžia savo piliečius už skirtingas nuomones, prisidengdamos kriminaliniais įstatymais. Minėtasis advokatas, remiamas savo bendraminčių, įsteigė sąjūdį "Amnesty International". Per dešimtmetį jis gerokai išaugo ir sutelkė 20.000 narių 30-tyje šalių. Iš viso yra apie 1000 būrelių. Dabar daugiausia jų yra Vokietijoje (apie 350), Britanijoje ir skandinavų kraštuose. Neseniai nauja sekcija įsisteigė Prancūzijoje, bet mažai pritarėjų terado S. ir P. Amerikoj.

Pagalbos būdai

"Amnesty International" sąjūdis siekia padėti politiniams kaliniams pirmiausiai per viešąją opiniją, spausdamas tą ar kitą vyriausybę laikytis jų pačių skelbiamų principų. Pastebėta, kad vyriausybės, linkusios į diktatūrą, stengiasi viešumoje sudaryti demokratines valdžios išpūdį. Tai padeda išgauti iš jų nuolaidas ir sulauko nuo žiaurios elgesio su kaliniais.

Minėtasis sąjūdis nuolat bombarduoja atitinkamas vyriausybės atsisaukimais, raštais, vizitais. Jis taip pat kartais pasitelkia kitas organizacijas — darbininkų unijas, profesines sąjungas, spaudą ir t. t. Kiekvieną mėnesį "AI" parenka tris politinius kalinius įvairiose šalyse ir pveda 20.000 savo narių rašyti laiškus, atvirukus, siųsti telegramas atitinkamam vyriausybei. Be to, "AI" siunčia savo stebėtojus į politinių kalinių teismus, kad tuo būdu vyriausybės laikytųsi objektyvios procedūros. Jis

taip pat bando tiesiogiai tartis su vyriausybėmis, diskutuoti politinių kalinių būkle bei išgauti nuolaidų. Šiuo metodu pvz. buvo pasinaudota Brazilijoje ir Graikijoje. Sąjūdžio pirm. John Mc Bride buvo nuvykęs Indonezijoje, kur galėjo aptarti politinių kalinių klausimą ir teisminę procedūrą po 1965 m. šukilimo.

Per 10 metų "AI" rūpinosi 4000 kalinių, kurių pusę pavyko išlaisvinti. Žinoma, nevisi buvo paleisti vien to sąjūdžio dėka — prisidėjo ir kiti veiksniai, bet jau pats rūpestis tais kaliniais turėjo teigiamos reikšmės. Be to, sąjūdis telkia ir medžiaginę paramą politiniams kaliniams.

Kam padeda?

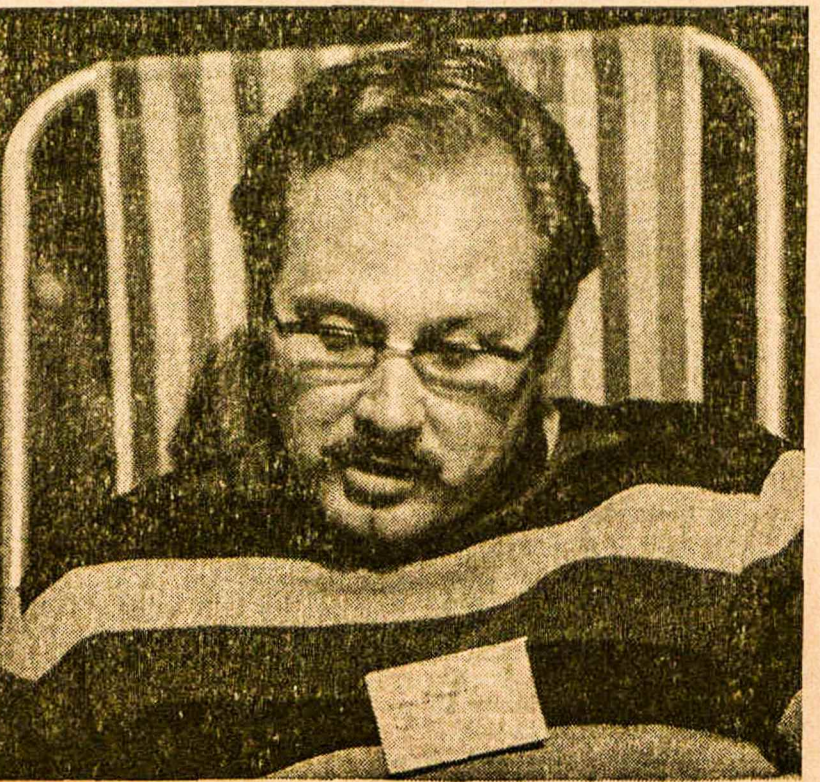
"AI" sąjūdis turi aiškiai formuluotą tikslą ir principus. Jo statute pasakyta, jog kiekvienas žmogus turi teisę į savo nuomonę ir dėlto reikia veikti, kad kiekvienas galėtų turėti savo ištikiminius bei juos laisvai reikšti; kad kiekvienas būtų įpręgautas ir išlaikytas kito laisvę. Ši idėja atsiremia į visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Kai pagrindinis jos dėsnis yra pažeidžiamas, "AI" ryžtasi veikti.

Savo veikloje sąjūdis laikosi šių pagrindinių principų. Pirmiausiai, jis nesirūboja nė viena kuria politine ideologija ir kreipiasi į kapitalistines, marksistines ir kitokias vyriausybės. "A. I." rūpinasi tais kaliniais, kurie nėra panaudoję smurto bei nėra skatinę kitų imtis smurto priemonių. Kaikuriams atvejais sąjūdis daro išimčių, jei paaiškėja, kad tas ar kitas kalinys griežėsi prievartos kaip pateisinamo apsigynimo priemonės. Kad sąjū-

dis nebūtų kaltinamas tendencingumu, "AI" kreipiasi tuo pačiu metu į kapitalistines, marksistines ir kitokias vyriausybės. Be to, nė viena sąjūdžio grupė negali imtis savarankiškos iniciatyvos padėti savo tautiečiui kaliniui. Tai daroma visuomet tarptautiniu mastu per centrinę vadovybę, kuri, prieš pradėdama akciją, gerai iširia pateiktą atvejį. Pvz. per 10 metų buvo ištirta net 8000 atvejų. Tai atlieka centrinė įstaiga Londone, turinti apie 30 tarnautojų. Ji renka žinias iš įvairių šaltinių: spaudos, organizacijų, išlaisvintų kalinių ir t. t. Surinktos žinios atidžiai studijuojamos, stengiantis aiškiai nustatyti, kad tai tikras politinis kalinys, nepavartojęs smurto ir ne šnipas. Tai atlikus, kalinys pavedamas "AI" grupėms, veikiančioms visame laisvajame pasaulyje, kad jį globo-tų bei jo naudai veiktu.

"AI" yra grynai humanitarinis sąjūdis, kurio veikla respek-tuojama Vakaruose, bet daug mažiau sovietiniame bloke, kur tokia veikla yra laikoma kišimu-si į krašto vidaus reikalus. Tik tais atvejais, kai sovietinė vyriausybė pajunta stiprų viešo-sios opinijos spaudimą, pradeda respektuoti ir teikti nuolaidų, kad pasirodytų "demokratiška". Dėlto ir S. Kudirkos atveju tenka atsitrenkti į geležinę uždan-gą, į kurią dažnai sudūžta dau-gelio viltys.

Adresai: Amnesty International, Turnagain Lane, Farrington St., London (e. c. 4). Prancūzijoje: 54, rue de Varenne, Paris 7e, France. Belgijoje: 1, avenue de la Toison — d'Or, B. 1060, Bruxelles, Belgique.

V. Bartusevičius, Vasario 16 gimnazijos mokytojas, skaito paskaitą pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Kanadoje. Nuotr. A. D.

Pasaulio įvykiai

XX OLIMPIADA MIUNCHENE PASIBAIGĖ 40 PASAULIO REKORDŲ pagerinimu. Daugiausia aukso, sidabro ir bronzos medalių laimėjo Sovietų Sąjunga, sporto neskirianti nuo politinės propagandos ir savo atletams sudaranti geriausias sąlygas treniruotis. Antroji vieta teko JAV, III — R. Vokietijai, IV — V. Vokietijai, V — Japonijai. Kanada su dviem sidabro ir trim bronzos medaliais turėjo tenkintis vos XXVII vieta. Visus nustebino abiejų Vokietijų pasiekti rezultatai. Jeigu Vokietija būtų buvusi viena valstybė, medalių skaičiumi ji būtų pralenkusi Sovietų Sąjungą. Juodojo Rugsėjo arabų olimpiadoje įvykdytos Izraelio sportininkų skerdynės iki pat užbaigos drumstė sportininkų ir žiūrovų nuotaiką. Olimpiados baig-minės ceremonijos metu vokiečių naikintuvai pasitiko stadiono kryptimi skridusį lėktuvą ir pri-vertė pakeisti kursą. Miuncheno policija buvo gavusi pranešimą, kad kažkas ruošiasi bombarduo-ti stadioną. Kadangi lėktuvo pi-lotas nebuvo suimtas, matyt, tas pranešimas tebuvo gasdinamojo pobūdžio. V. Vokietijos vyriausybė pasiūlė Europos kraštams jungtinius policijos vienetus ter-oristams sekti tarptautinės In-terpol policijos pavyzdžiu. Pas-taroji yra nukreipta prieš krimi-nalinius nusikaltėlius. Įtampa nepasibaigė su nužudytu sporti-ninkų laidotuviomis Izraelyje ir susisaudyme žuvusių arabų pa-laidojimu Libijoje. Marokietis H. Joudat Briuselio naktiniame klube peršovė atsiviliotą Izrae-lio ambasados tarnautoją Z. Op-hirą, o Juodojo Rugsėjo atsto-vai Egipte žada imtis veiksmų išlaisvinti Miuncheno kalėjime uždarytiems trims arabams, olimpiados skerdynių dalyviams. Vokiečių policijos pranešimu, Izraelio sportininkus pagrobė ir nužudė arabai buvo ginkluoti so-vietų gamybos automatiniais ginklais ir šoviniais. Granatų kilmė tebėra nenustatyta.

BONNA IR VARSUVA

V. Vokietija ir Lenkija nuta-rė užmegzti pilnus diplomati-nius ryšius. Šis sprendimas buvo padarytas Bonnoje įvykusiam užsienio reikalų ministrų W. Scheel ir S. Olszowskio posėdyje. Ryšių užmezgimui lig šiol buvo dvi pagrindinės kliūtys — apie 300.000 vokiečių kilmės Lenkijos piliečių repatriacija V. Vokietijon ir Varšuvos reikala-vimas vokiškuose žemėlapiuose ir geografijos vadovuose pil-nai pripažinti Bonnos-Varšuvos sutartimi patvirtintas dabartinės Lenkijos sienas. Ryšių užmezgi-mas liudija, kad kancleris W. Brandtas palyginti didelių Vokietijos plotus jau galutinai yra atidavęs Lenkijai. Už tai jis ga-vė lenkų kompartijos vado E. Giereko kvietimą apsilankyti Varšuvoje.

AKIS UŽ AKI

Jau esame rašę, kad Izraelis už sportininkų nužudymą atsil-ygino staigiais aviacijos smūgiais. Siriją ir Libaną, pareikalavusias poros šimtų gyvybių au-kos. Šis akies už aki principas praėjusią savaitę antrą kartą buvo panaudotas prieš Libaną, kai arabų partizanai nušovė du Izraelio karių okupuotose Go-lano augštumose, kadaisie pri-klausiusiose Sirijai. Vėl buvo bombarduojamas Libano pasienis, o Izraelio tankai trijose vie-tose išveržė apie 15 km į Li-bano teritoriją. Beveik pusantros poros trukusios operacijos stebėtojai buvo pakviesti užsie-niečiai žurnalistai, kurių pranešimai nesutampa su Izraelio skelbiamais duomenimis. Izrae-lių teigimu, buvo nušauta apie 50 arabų ir susprogdintas nema-žus skaičius namų, kuriuose gy-veno partizanai. Žurnalistai gi sakosi matę tik civilių gyventojų lavonus ir kaimų griuvėsius. Akies už aki principą galima bu-vo pateisinti pirmuoju atveju, kai Izraelis norėjo atsilpynti už sportininkų nužudymą Miunche-ne. Tačiau tokiu principu grįsta bausmė arabams už dviejų ginkluotų Izraelio karių nušovimą okupuotose Sirijos Golanų augš-tumose yra nelogiška ir nepatei-sinama. Ji tik liudija ribų netu-rinti Izraelio kerštingumą. Ka-rių žuvimas kare yra visiškai natūralus reiškinys, ypač okupu-otose teritorijose. O tarp Izrae-lio ir arabų vis dar tebėra karo stovis, kurio užbaigti taikos su-tartimi nepadės akies už aki, danties už dantį principas. Izrae-lio pasmerkimą už pirmąjį Sirijos ir Libano bombardavimą JT Saugumo Taryboje sustabdė antrą kartą šios organizacijos is-torijoje panaudotas JAV veto, kai Sovietų Sąjunga jau 109-tuoju veto neleido susieti Miun-cheno skerdynių su Izraelio aviacijos smūgiais.

JEGOS DEMONSTRACIJA

Sekanciais metais tenka lauk-ti maskvos seniai peršamos Eu-ropos saugumo konferencijos, kuri greičiausiai sumažins Var-suvos ir Atlanto sąjungų kariuo-menės skaičių. Tačiau prieš konferenciją jegos demonstraci-ja yra naujagė abiem pusėm. Praėjusią savaitę beveik tuo pa-čiu metu prasidėjo abiejų minė-tųjų sąjungų dideli manevrai. Šiaurinėje Norvegijoje Atlanto Sąjunga sutelkė apie 64.000 ka-rių, 300 karo laivų ir 700 lėk-tuvų. Varšuvos Sąjungos mane-vruose dalyvauja 100.000 sovietų, vokiečių, lenkų, vengrų ir čeko-slovakų karių. Raudonojo bloko manevruose trūksta Varšuvos Sąjunga nusivylusios Rumuni-jos, kuri savo teritorija yra at-skyrusi ir Maskvai palankios Bulgarijos karių.

KINIJOS PASIENYJE

Amerikiečių žvalgybos duo-menimis, Sovietų Sąjunga savo kariuomenės dalinius Kinijos pasienyje papildė trim mechanizuotom divizijom. Pasienyje da-bar jau yra 49 sovietų kariuo-menės divizijos, beveik trečda-lis visos Sovietų Sąjungos kariuomenės. Turimų divizijų pil-nai pakaktų kiniečių puolimui sustabdyti ar net pradėti invazi-ją į Kiniją. Amerikiečiams stra-tegam sovietų divizijų skaičiaus didinimas Kinijos pasienyje yra nesuprantamas, ypač kol dar neįvyko Europos konferencija ir kol dar nėra užsitikrintas saug-us užnugaris Europoje. Labai galimas dalykas, sovietams vis didesnį rūpestį sudaro Kinijos raketos su atomineis užtaisais. Britanijos Londone veikiantis Tarptautinis Strateginių Studi-jų Institutas paskelbė, kad ko-munistinė Kinija jau turi 2.500 mylių raketų, kurios iš pasienio zonos gali pasiekti Maskvą.

SKESTANTI VENECIJA

Popiežius Paulius VI aplan-ke kanalais išraižytą Veneciją, kuri colis po colio vis labiau grimzta į vandenį. Vizito tikslas — paskatinti priemonių ėmimą pasauliniu mastu Venecijai iš-gelbėti. Pasak popiežiaus Pau-liaus VI, Venecija yra vieninte-lis toks miestas visame pasaulyje. Gamtos ir laiko pirštai jau-čiami ir kituose senuosiuose Ita-lijos paminkluose: skilti prade-da Milano gotikos katedra, atsi-rado didokas plyšys Sienos ro-tušėje, Romoje sugriuvo dalis kolizėjaus.

PAGROBĖ LĖKTUVĄ

Skandinavijos orinio susisie-kimo SAS bendrovės keleivinį lėktuvą priverstė nusileisti ne-dideliame Švedijos Malmoe aerodrome trys ginkluoti kroatų Ustasda organizacijos nariai. Jie pareikalavo išleisti iš kalėjimų 7 kroatų, kurių du — M. Ba-reski ir A. Brajkovic buvo nu-teisti kalėti iki gyvos galvos už Jugoslavijos ambasadoriaus V. Rolovič nušovimą 1971 m. anks-tyvą pavasarį. Ustasda organizaci-ja kovoja už Kroatijos nepri-klausomybę ir yra didžiausias komunisto Tito priešas. Svedi-s premjeras O. Palme, mėgs-tantis flirtuoti su komunistais ir šaipytis iš JAV, šį kartą lėktuvo pagrobėjus pavadino gangste-

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Žedaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

Lenkų žurnalas apie lietuvius

Mėnesinis lenkų išeivių žurnalas "Kultura", redaguojamas ir spausdinamas Paryžiuje, gana dažnai ir palankiai rašo apie lietuvius. Žurnalą redaguoja p. Giedroyc, o nuolatinių bendradarbių tarpe yra Lietuvoje gimęs Česław Milosz. Apie lietuvių daugiausia rašo E. Zagiełł. Š. m. 5 nr. jis rašo apie Lenkijos kaimynus lietuvius — jų išeivijos veiklą. Gana išsamiai aptaškoja VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno kalbą Toronto, kurioje jis citavo vieno lenko pareiškimą apie lenkų nevieningumą. Ešą, jeigu lenkai būtų vieningi kaip lietuviai, galėtų daug daugiau padaryti. Be to, E. Zagiełł mini VLIKo pirminko pareiškimus apie Braziliją, bylą, Simo Kudirkos didvyriškumą, lietuvių radijo transliacijas ir Lietuvą, pastarosios diplomatinę tarnybą ir kt. Žinios paimtos iš lietuviškų šaltinių. Remdamasis lietuvių spaudos ir agentūros ANZA pranešimu iš Hongkongo, E. Zagiełł rašo, esą Pekingas turi ryšius su pavergtu tautų išeiviais — lietuviais, ukrainiečiais ir kitais. VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno kelionė po Azijos kraštus nebuvusi turistinio pobūdžio.

Apie buvusį Lietuvos prezidentą A. Smetoną ir jo šeimą "Kultura" 5 nr. rašo:

Mes gerai žinome, kaip paskutinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona komunistų buvo neapkenčiamas, taip ir jo sūnus, kuris reikšias išeivijoje. Lygiai neapkenčiamas ir ministerio Lozoraičio sūnus. Jiems komunistai nesigali visokių epitetų ir šmeižtų. Neužtenka to. Komunistai nepaliekia ramybės ir Smetonos anūko. Dabartinėje Vilniaus spaudoje komunistai labai nepalankiai su visokiais "pagražinimais" išjuokė jo koncertus, kuriuos jis turėjo Lenkijoje su dideliu pasisekimu.

Apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje minėtasis žurnalas sako:

Lietuvoje materialinis gyvenimas nedaug tesiskiria nuo Lenkijos. Tuo tarpu prispauda Lietuvoje yra daug didesnė, negu Lenkijoje. Lietuvis, apsilankęs Lenkijoje, jautiasi esąs laisvame pasaulyje, kaip lenkas, apsilankęs Vakarų Europoje. Griežta politinė padėtis Lietuvoje verčia lietuvių būti nusizeminusiu ir paklusniu, bet dvasiškai ir tautiškai susirūpinusiu tautos ir lietuviybės reikalais. Materialiai kiekvienas rūpinasi savo "kiešene" ir neturėjimas skrupulų yra naudingas.

Lenkų mažumai lietuviai nėra palankūs. Iš gyventojų surašinėjimo matyti, kad lenkų skaičius po truputį mažėja. Vilniuje lenkų yra 18%, Kaune 1,1%. Lenkės mergaitės išteka už lietuvių ir rusų.

Vilniaus universitetas dabar juokais vadinamas "seniausiu sovietų universitetu". Užsieniečiams universitete daromi visokie trukdymai bibliotekose prieiti prie dokumentų.

Š. m. "Kultura" 6 nr. atspausdino pilną tekstą Lietuvos katalikų memorandumą gen. Jungtinių Tautų sekretoriui Kurtui Waldheimui. Lyg ir darydamas priekaištą Jungtinėm Tautom, rašinio autorius komentuoja:

Apie tai rašė laisvojo pasaulio visa spauda. Nežiūrint to ir visų pastangų išeivijos lietuvių organizacijų, viso turinio to skundo Jungtinių Tautų įstaiga pasauliui nepaskelbė. Šielpo prieštaisi grėšiančia yra ta, kad generalinio sekretoriaus pava-

duotoju Rytų Europos reikalams yra dabartinis Lenkijos atstovas Bohdan Lewandowski, o Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos pirmininku yra E. Kulaga, komunistinis reemigrantas ir lenkų saugumo bendradarbis.

Paslaptingas Vatikano tylėjimas mūsų nusteina, nes Vatikano politika nuo amžių siekia bendradarbiavimą su Rusija. Stebina mus betgi tylėjimas lenkų katalikų viršūnių, ant kurių pečių rymo lenkų katalikų tradicijos Lenkijoje. Nors dabartinis Krokuvos kardinolas gal ir nenori prisiminti mūsų dviejų kraštų praeitės, tačiau visi Krokuvos ir kitų miestų karsai turėtų jam kiekvieną dieną priminti lietuvių krikštą, Lenkijos įtaką. Gaila, kad neatsirado lenkiškas Solženicinas, kuris primintų tiems žmonėms, jog lenkų Bažnyčia nėra vien tik lenkų kaimui, bet kad ji turi savo amžiną misiją ir pareigą kovoti. Man rodo, kad lietuvių tautos didvyriškumas ir nepaprastas atsparumas yra didesnis, negu jų kaimynų baltų, katalikybės dvasinės jėgos ir tautinio susipratimo dėka.

Minėto žurnalo 7—8 nr. gana plačiai aprašyti įvykiai Kaune ryšium su Romo Kalantos susidėginimu, riaušėmis. Žurnalas priduria, kad sovietų pavergtieji veda sunkią, nelygią didvyrišką kovą už žodžio, religijos ir tautos laisvę.

Š. m. "Kultura" 6 nr. taipgi plačiai rašo apie kitus Lenkijos kaimynus gudus. Ryšium su jais straipsnio autorius paliečia ir Lietuvą. Jis mini, kad pagal dabartinę sovietų — gudų dvitomę enciklopediją, Gudijos respublika esanti paskirstyta į šešias apskritys. Pasak sovietinės teorijos, nuo neatsekamų laikų iki XIII š. gudai, ukrainiečiai, rusai sudarė vieną "starožytno — ruski" tautą su bendra valstybe — Kievo kunigaikštyste, XIII — XIV š. buvusi Lietuvos kunigaikštėi nugalėta ir valdoma, o po Liubliano unijos atitekus Lenkijai. Nuo to laiko gudai esą stengėsi susijungti su savo vyresniųjų brolių — rusais. Gudijos priujungimas prie Rusijos buvęs patiesinamas bei naudingas. Tik Spalio revoliucijos ir Lenino — Stalino tautinės politikos dėka gudai sudarė savo respubliką BSSR.

Antrajame minėtos enciklopedijos tome, kuris pasirodė žymiai vėliau, yra pataisa: XIII—XIV š. gudai buvo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės dalimi, o valstybinė kalba buvo rusų. Taip pat antrajame tome tvirtinama, kad gudų tauta nuo priešistorinių laikų susidėjo iš dviejų etninių elementų — slavų ir baltų.

Pasak lenkų žurnalo, gudų išeivijos istorikai teigia, esą Žygimanto laikai buvę aukso metai gudų kultūrai. Tuo metu buvęs sudarytas D. L. Kunigaikštystės Statutas ir pasirodė pirmieji raišiniai, iš ten patekę vyresniajam broliui Maskvoje.

Iš šios lenkų žurnalo "Kultura" apžvalgos matyti, kad gudų problema aktuali ne tik išeivijoje, bet ir Sov. Sąjungoje bei jos okupuotose kraštuose. Iki šiol lietuviams teko daug kovoti, kol atbudo tautinė samonė, kurios dėka buvo įmanoma atsikabinti nuo lenkų. Galimas dalykas, veikiant Maskvos įtakai, ateityje lietuviams teks atlaikyti sunkią tautinę — kultūrinę kovą prieš rusus ir gudus.

Paruošė Stepas Varanka

Lietuviai išeivijoje turi sunkiai išsprendžiamą problemą, bet pagrindinės yra dvi: Lietuvai nepriklausomybės atgavimas ir lietuvių tautos dalies laisvąjame pasaulyje išlikimas. Šį kartą paliesiu tik antrąjį klausimą.

Du etapai

Tiek tėvų, tiek jaunimo organizacijų ir lietuvių bendruomenės bei liuanistinių mokyklų didelės pastangos išlaikyti jaunimą lietuvišku kol kas dar nėra perdaug džiuginančios savo rezultatais. Mūsų laikysena jaunimo atžvilgiu skirtinga ir du etapus. Pirmiausiai mes rėmėmės aksioma, kad lietuvių vaikai savaime bus lietuviai. Tada atrodė, kad jokios pastangos tam nėra reikalingos. Rezultate — skaudžiai nukentėjome: dauguma jaunimo nuėjo savais keliais, lietuviškon veiklon neįsijungdama. Dėlto dabar neturime vadų, galinčių perimti vyresniosios kartos ligi šiol atliekamas pareigas. Antrame etape mėginome jaunimą įtraukti veiklon, kviesdami jį atlikti pagalbines pareigas renginiuose — padėti indus mazgoti, loterijos ir jėgiomo bilietėlius paruošti ir pan., bet jam neperleidome iniciatyvos, nepaveddavome vadovaujančio vaidmens. Kvietimas tokiam pagalbiniam darbiui jaunimą nuo lietuviškos veiklos daugiau atbaidydavo, negu į ją įtraukdavo. Gera, kad laiku suigriežėme ir pakeitėme kryptį, nes patys pastebėjome, kad tokiu būdu ne tik vadų neparuošime, bet ir eliniais lietuviškas neišgausime. Dabar jaunimas jau naudojami savo iniciatyvą ir atlieka ne tik pagalbines, bet ir vadovaujančias pareigas. Tai jau yra didelis žingsnis pirmyn: jaunimas noriau dalyvauja renginiuose, kuriems vadovauja jo bendraamžiai ir kur jis gali vienoje ar kitoje srityje pasireikšti.

Klaidinga prielaida

Kar ir dabar remiamės viena klaidinga prielaida: kai jauni-

Kaip įskiepyti lietuviškumą?

Sunkiausias klausimas, svarstytinas Kanados Lietuvių B-nės krašto tarybos suvažiavime

DANILIŪNAS

mas gerai kalbės lietuviškai, savaime dalyvaus lietuviškoje veikloje ir bus lietuviškas. Taip dauguma dabar ir samprotauja. Kalbos mokėjimas ir lietuviškumas nėra tas pats. Jaunuolis gali laisvai kalbėti lietuviškai, bet nesijaušti lietuviu, nesisavinti to, kas yra lietuviška, domėtis svetimybėmis, o ne sava kultūra ir t. t. Tuo tarpu kalbos nemokantis gali didžiulis tuo, kad jis yra lietuvis, domėtis lietuviškomis problemomis ir t. t. Pastarasis anksčiau ar vėliau išmoks ir lietuvių kalbą. Dėl šito ir kyla toks didelis nuomoninių skirtumas, ar anglų kalba įsileistina lietuviškon veiklon. Jos įsileidimą įtaigojantieji ir turi galvoti tokius jaunuolius, kurie yra įsitikinę lietuviškai, bet dėl vienos ar kitos priežasties kol kas dar nėra išmokę tėvų kalbos. Dėl kalbos nemokėjimo palikdami juos už durų, galime nubraukti patį naudingiausią elementą — įsitikinimus lietuviškos jaunulius. Remdamiesi vien lietuviškai kalbančiaisiais galime susilaukti ir staigmenos: maloniam vėjelui pūstelėjus jie staiga gali pakeisti savo nuomonę ir pasakyti, kad jie su lietuviškas nebe-nori turėti nieko bendro. Kas tada? Iš to išvada — labai svarbu apimti kuo plačiausias jaunimo mases, kad kairiuosius ir nuby-rėjus jo liktų dar gražus skaičius lietuvių bei išlaikyti.

Svarbiausia — apsisprendimas

Pagaliau katrie mums naudingesi? Geriausia atsakymą į tai, manau, mums gali duoti šviečiantis Amerikos lietuvių veikloje inž. A. Rudžio pavyzdys. Jis anksčiau nepriklausė prie laisvai lietuviškai kalbančiųjų, bet ar gali būti kas daugiau įsitikinęs lietuviškume kaip jis?! Ar daug laisvai lietuviškai kalbančiųjų rasime tarp Š. Amerikoje

gimusių tokių, kurie būtų tiek nuveikę lietuviško reikalo naudai, kiek jis? Lietuvių kalbos išmokymas yra svarbus dalykas, bet jis nėra svarbiausias. Už jį svarbesnis yra įkvėpimas noro būti įsitikinusi lietuviu, atspairi svetimiems vėjams. Šis, mano nuomone, yra pats svarbiausias dalykas lietuviškas išlaikymui, bet kartu ir sunkiausias klausimas, į kurį visi turėtume atkreipti savo dėmesį.

Kalba nėra viskas

Ligi šiol mes stengėmės vaikus išmokyti lietuviškai ir įtraukti į lietuviškas organizacijas. Dabar matome, kad dar kažko trūksta. Praktika parodė, kad išmokyti lietuviškai yra lengviau, negu įkvėpti norą būti įsitikinusi lietuviu. Kaip tą norą įkvėpti — tai mūsų dar neišspręsta problema. Kaikurios liuanistinės mokyklos, kaip pvz. Kennebunkport pranciškonų gimnazija, Putnamo seselės sugebėjo gerai išmokyti vaikus lietuviškai kalbėti net be akcento, gerai skaityti ir rašyti su mažomis klaidomis. Dabartinėse sąlygose negalima daugiau nė noretėti. Bet, deja, nei mokyklos, nei organizacijos, nei tėvai nesusugebėjo jaunimo daugumos paruošti įsitikinusi lietuviškas. Tokiais tapo tik vienas kitas aplinkybės palankiai susidėjęs. Todėl į ateitį turime eiti su mažuma jaunimo, nes jo daugumą sudaro svyruojantys — plūduriuojantys tarp savos ir svetimos kultūros. O tai jau nėra daug gero žadantis reiškinys.

Ieškokime atsakymo

Štai netrukus daugumos Kanados lietuvių apylinkių atstovai susirinks ir KLB krašto tarybos suvažiavimą Hamiltonne gyvybiniams lietuvių reikalams svars-

tyti. Sudarytoje suvažiavimo darbotvarkėje neminimas lietuviškas išlaikymo svarstymas. Jis, be abejonės, bus palieistas diskutuojant padarytus pranešimus. Mano nuomone, šis reikalas, kaip mūsų veiklos pats svarbiausias, turėtų būti įrašytas kiekvienos sesijos darbotvarkėje atskiru ir pagrindiniu klausimu. Jei nesugebėsime išlaikyti lietuvių tautos išeivijoje, kas gi tada bekovos ir už Lietuvos nepriklausomybę laisvąjame pasaulyje? Aš siūlyčiau padaryti pradžią dar šiame suvažiavime ir pavesti krašto valdybai sudaryti tam tikslui skirtą komisiją iš poros tarybos narių, psichologijos ir sociologijos mokslus šiuose kraštuose išėjusio jaunimo, jaunimo organizacijų vadovų ir kt. Sios komisijos pagrindinis uždavinys būtų surasti atsakymą į tai, kas nulemia jaunulio apsisprendimą būti lietuviu, kas jam įkvėpia tą norą. Atsakymas turėtų būti paremtas ne tiek samprotavimais, išvestais iš knygų, kurios gali būti šiems laikams jau ir nepritaikomos, kiek iš gyvenimo paimtais faktais. Remtis

Konkretus pavyzdys

Kad šis klausimas mums dar neiškus, įrodo kad ir šis įdomus iš gyvenimo paimtas pavyzdys. Vienos šeimos vaikai gerai kalbėjo lietuviškai, bet vėliau pasistengė tėvų kalbą užmiršti. Tėvai namuose kalbėjo lietuviškai. Kita šeima namie kalbėjo angliškai, vaikai nemokėjo lietuviškai, bet paskui patys savanoriškai pramoko lietuviškai, glaudžiai dalyvauja lietuvių veikloje ir t. t. Kur čia šuo pakastas? Ar tik jaunatviškas užsispyrimas daryti viską atvirksčiai, negu tėvai pagėdauja, ar kas kita? Taigi iš viso to ir išskyla du nauji klausimai: ar pavyks surasti atsakymą į rūpimą problemą ir kaip ilgai mes galėsime išlaikyti lietuviškumą pasisakiusio jaunimo?

P A D Ė K A

Mirus mano vyrui

a. a. Stasiui Asevičiui

reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie lankė jį sunkioje ligoje ir pagerbė mirusį: abiejų parapijų kunigams, jį lankiusiems ir aprūpinusiems Švenčiasiu; visiems gydytojams, teikiusiems medicininę pagalbą; New M. Sinai ligoninės kapelionui, gydytojams, medicinos ir administracijos personalui už jo slaugymą per daugelį metų ir nuoširdų rūpinimąsi; kūrėjams-savanoriams už jo lankymą ligos metu, ir gražų pagerbimą bei patarnavimą jam mirus; kun. P. Ažubolius už gražų tartą žodį šv. Mišių metu, vakarines maldas ir palaikymą; kun. J. Staškevičium už maldas, V. Verikaciui už giedojimą šv. Mišių metu; už tartus paskutinius atsisveikinimo žodžius prie karsto kūrėjui-savanoriui J. Matulioniui, jaunystės draugui kūrėjui-savanoriui J. Mitkui, šaulių kuopos pirmininkui St. Jokūbačiui ir KLB Toronto apyl. pirm. J. Karpiui; visiems bičiuliams bei pažįstamiems, jį lankiusiems ir pagerbusiems dalyvavimu laidotuvsė; visiems už prašiusiems šv. Mišias už a.a. Stasio vėlę; visiems už gėles prie jo karsto; tėvams pranciškonams, leidusiems pasinaudoti patalpa laidotuvsė dalyvavusių pavašininimui. Visiems reiškiu gilią, nuoširdžią ir neužmirštamą padėką —

D. Asevičienė

Čia kūrėsi Amerikos Lietuva

Pensilvanijos plotuose, kur prieš šimtmetį kūrėsi ir dirbo lietuviai angliakasiai

VLADAS RAMOJUS

(Tėsinys iš praėjusio numerio)

Kur gimė Sv. Kazimiero seserys

Kitos dienos rytą padarėm lanką, nutarę aplankyti gretimą Hazeltono vyskupiją, kur seniau būta dviejų stiprių parapijų — Mount Carmel ir Simokose. Kelio vos keliolika mylių nuo Senadoriaus, bet vyskupija jau kita. Mane į tą kraštą pasukti ypač viliojo tai, kad tose apylinkėse per eilę metų darbuojasi buvęs didžiulis Seedorfo, Vokietijoje, lietuvių stovyklos klebonas kun. Juozas Ceponis. Mes jį tikėjomeisi surasti vienoje iš tų dviejų lietuvių parapijų. Tad pirmiausia pasukom į Mt. Carmel, į tą istorinę vietą, kur kadaise kun. A. Staniukynas įsteigė šv. Kazimiero seseris, kur ilgesni laiką klebonavo didelis pateras prel. J. B. Končius, ilgametis BALFO pirmininkas. Pats miestelis, kalnų apsuptas, daro gražų įspūdį. Kaip ir daugelio Pensilvanijos miestelių panorama, taip ir Mt. Carmelio augščiau iškilęs ir labiausiai žvilgsnį pagaunąs yra aukštinės cerkvės kupolas. Susirandam ir lietuvių Sv. Kryžiaus bažnyčia lietuvių apgyventoje Popular gatvėje. Ji nedidelė, medinė, apkalta medžiaga, panašia į plytas. Išlaikinėje sienoje įrašas: "Sv. Kryžiaus liet. baznizčia 1892". Netoli bažnyčios stovi didelė mūrinė mokykla. Ji daug išpušingesnė negu pati bažnyčia. Mokyklos pastogėje cements iškalta Lietuvos Vytis, kuris dominuoja visą mokyklos fasadą. Taip pat sienoje yra įrašas: "Įsteigta 1923 metais". Reiškia, nuo tų metų ir iš šio masyvaus pastato sklido lietuviško mokslo šviesa. Tik kaip ilgai? Šiandien, šia mokykla pastatė šviesus klebonas kun. Bartuška. Bet jam klebonaunant vyskupas pasiskyrė svetimtautį vikarą. Kun. Bartuška tai giliai pergyveno ir grįžo į Lietuvą. Po to dar čia būta šviesių lietuvių klebonų. Taip pat mes buvom informuoti, kad šiuo metu čia klebonauja italų kilmės kunigas. Todėl iš anksto buvo susitarta, kad čia mūsų palaiks kun. J. Ceponis. Bet mums kiek pasiklydus kalnų tarpekliuose, jis buvo iššauktas kitais reikalais.

Veikli nesustoję

Veiklieji parapijiečiai įvairiomis progomis pasako nemažai kalbų apie Lietuvą. S. Kudirkos išlaisvinimo peticijai parapijų buvo surinkta daug parašų. Ta pati Marija Piery vaikčius išmoko pašokti lietuvių tautinių šokių, kurie atliekami parapijos iškilinėse. Tokia tai graži veikla vyksta parapijoje, kur nebėra lietuvių klebonų. Aštuoneirius metus čia vikaravo kun. J. Ceponis, kuris taip pat sėjo lietuvišką sėklą, kol pagaliau savanoriškai nuėjo pas airius. Bet, pasak kairiuorių parapijiečių, jie lietuviškiems reikalams lengvai palenkia svetimtaučius klebonus, kuriuos vyskupai kažkodėl skiria į lietuviškas Mt. Carmel ir Simokų parapijas.

Vartydami prie durų padėtą Sv. Kryžiaus par. biuletenį, įsitikinom, kad tik neseniai ir šioje bažnyčioje buvo melstasi už Kenčiančią Lietuvos Bažnyčią ir rinktos aukos lietuvių religinei šalpai. Tadgi Mt. Carmel liet. parapija energingų parapijiečių dėka yra dar visai neblogam lietuviškam kelyje. O tuos parapijiečius išaugino stipri parapijos mokykla su augštai patatyta lietuvių kalba, Lietuvos istorijos kursu. Pagarba tiems klebonams, kurie ją įsteigė ir ją rūpinosi.

"Lithuanian tiger"

Už kelių blokų nuo bažnyčios yra švarus lietuvių klubas. Jame kabo Lietuvos trispalvė, suėnėta buvę angliakasiai ir jaunesnės kartos atstovai. Prie baro visi gurkšnoja alų ar stipresnius gė-

rimus. Mums bebūnant ateina ir liet. parapijos klebonas kun. N. Dienno. Jis perka alų, vaišina, pats savęs neužmirštamas. Išgėręs porą taurių, pradeda špilkuoti Mariją Piery: "You are a hundred per cent Lithuanian", "You are a Lithuanian tiger". O mums, klausantis klebono visai realių špilkų, linksma. Mes aiškiai matom, kad parapijų yra tokių stiprių "lietuviškų tigrų", kurių klebonas visai nesitiki nugalėti ir, aišku, jis jų nenugalės. Klebonas nusiskundžia man, kad jis, nemokėdamas lietuvių kalbos, turis ekstra išlaidų. Nuolat jam reikia kviestis kun. J. Ceponi, kad šis lietuviškai išklaustytų išpažintį. Už tai jis mokės pinigų. Aš įsidrąšinęs jį paklausiau: "Kurį galų, klebone, ejote į lietuvių parapiją?" Jis atsakė, kad vyskupas skyrė.

Sulietuvėjęs lenkas

Po to aplankėm ilgamečio vietos vargoninko Vlado Serentos našlę Veroniką Serentiene, 74 m. amž., sergančią vėžiu. Jos vyras buvo grynakraujis lenkas, bet turėjo gerą balsą ir buvo prasilavinęs muzikoje. Tad tuometinis klebonas kun. Bartuška jį pasikvietė į savo parapiją pradžioje chore giedoti, o vėliau vargoninkauti. Jis greit išmoko lietuviškai, vedė lietuvaitę ir nuo 1920 m. iki savo mirties 1966 m. vargoninkavo lietuvių Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Jo laikais buvo didelis choras, bažnytelė būdavo sklidina lietuviškų giesmių. O ir nuotaika parapijoje būdavo pašalusi lietuviška: jei kun. Bartuška mokykloje nutverdavęs mokinį kalbant angliškai, tai bausdavęs.

"Tu esi kunigas per amžius"

Aplankom gražias Mt. Carmel lietuvių kapines. Centre palaidoti du lietuviai kunigai — prel. St. Dobinis (1886-1949) ir prel. S. Pavlanis (1889-1926). Ant jo antkapio lietuviškas įrašas: "Tu esi kunigas per amžius". Koks jis gražus ir prasmingas. Kad tik per amžius šioje parapijoje būtų gyva ir lietuviybė, kurios skyla abu minimi kunigai sėjo. Kas žavi praeivį Mt. Carmel lietuvių kapinėse, tai lietuviškų pavardžių tikslumas paminklųose. Mūsų palydovė Marija Piery aiškina, kad tai čia klebonavusio prel. dr. J. B. Končiaus nuopelnas. Jis visą laiką primindavęs parapijiečiams, kad jie patys nekraipytų gražių lietuviškų pavardžių. Prieš statant paminklą ant giminių kapo, prel. dr. Končius prašydavęs ateiti pas jį į kleboniją ir jis savo ranka teisingai užrašysias pavardę. Parapijiečiai jo klausė, ir dabar štai ilga laiką gražios lietuviškos pavardės žymės mirusių kapus Mt. Carmel lietuvių kapinėse. (Bus daugiau)

O'KEEFE CENTRE
 FRONT & YONGE 363-6633
 AIR CONDITIONED

Canadian Opera

RUGSEJO 15 — SPALIO 14

Wagnerio SIEGFRIED (vokiečių kalba) NAUJAS PASTATYMAS rugsejo 21, 27, 30
 Čaikovskio EUGENE ONEGIN (anglų klb.) NAUJAS PASTATYMAS rugsejo 22, 28, spalio 7 (dienos seansas), 10
 Verdi AIDA (italų kalba) rugsejo 19, 23 (dienos seansas), 29, spalio 5, 11, 14
 Puccini LA BOHEME (italų kalba) rugsejo 20, 23, spalio 3, 6, 12, 14 (dienos seansas)
 Puccini TOSCA (italų kalba) rugsejo 26, 30 (dienos seansas), spalio 4, 7, 13

SU TORONTO SIMFONINIO ORKESTRO

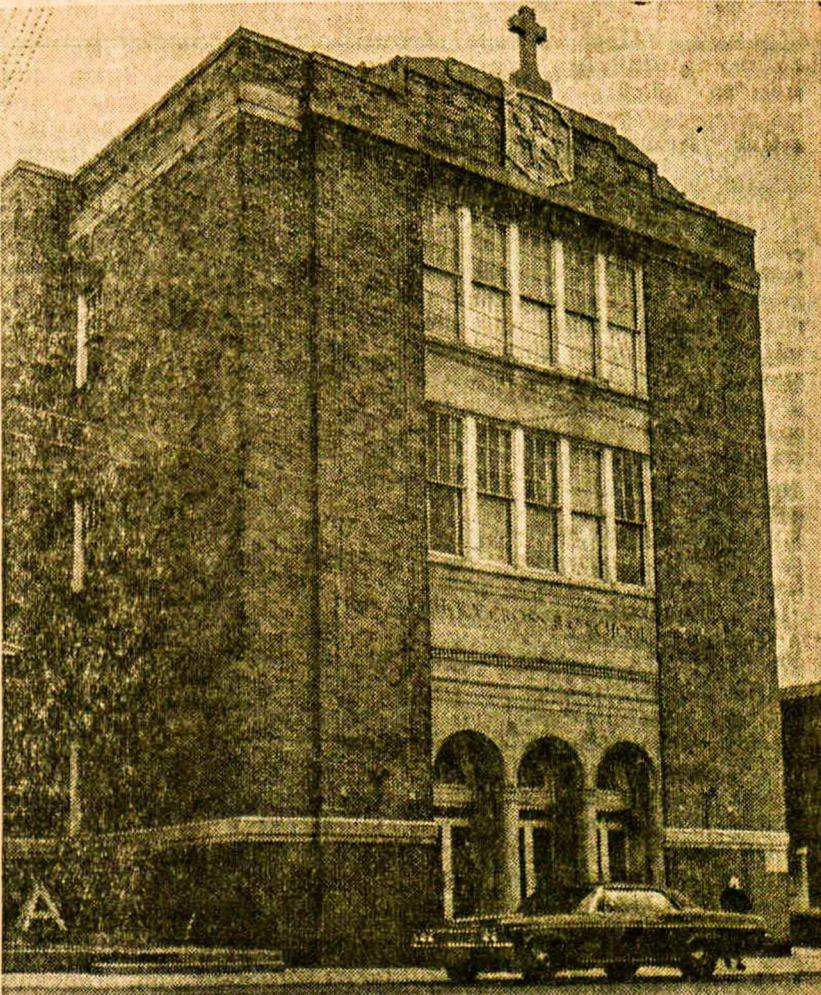
Biletų kainos: vakarais: \$10, \$8, \$6; dienos seansai: \$8.50, \$7, \$5
 Biletų kasa atidaryta nuo 11 v.r. iki 9 v.v. kasdien, išskyrus sekmadienius
 UŽSAKYMAI TELEFONU: 363-0228 nuo 10 v.r. iki 7 v.v., išskyrus sekmadienį.

Ed. Kondratas, siuvėjas

Individualus pritaikymas

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454
 Toronto 3, Ont.

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

Is tokių mokyklų beveik per visą šimtmetį sklido lietuviškoji šviesa jaunosioms Pensilvanijos lietuvių kartoms. Čia matosi Mount Carmel lietuvių Sv. Kryžiaus parapijos mokykla, fotografuota š. m. gegužės pirmosios dienomis

Nuotr. Lietuvių Foto Archyvo

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRUS KILIMAI • SALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
 Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4444
 Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

AL. GIMANTAS

Pažįstamų tarpe beveik buvo gėda prisipažinti: iki šiol toliausia Vakaruose tebūta tik Wisconsin valstijoje. Tad besiruošiant šios vasaros atostogoms visos šeimos vienbalsis nutarimas buvo — „laukiniai vakarai“. Pradėjome nuo St. Louis, tu vadinamų vartų į vakarus. Kitoje Mississippi upės pusėje, miesto centre, pastatyta didžiulė augsta arka. Nerūdijančio plieno sienos auksu žiba saulėlydžio metu, sidabru atsimuša didmiesčio žiburai naktį. Uždaramis gondolomis per 3—4 minutes užkelia į patį arkos viršų. Ten pro nedidelius langus gali gėrėtis panoraminio vaizdo ir beveik nesibaigiančiais horizontais. Siūbuoja tas pastatas, ir tiek. Lėktuvu skridamas jautiesi kur kas jaukliau. Čia pat apačioje didelis naujas, Romos kolizijų primėnas stadionas. Zaidžia vietos „Kardinolai“.

* * *

Sekantis sustojimas — pas prez. H. Trumana, Independance, Mo. Tai kaip ir Kansas City priemiestis. Čia įrengtas memorialinis muzėjus su gausiais eksponatais iš prez. Trumano valdymo laikų. Jaltos, Potsdamo konferencijų „relikvijos“, dokumentai, nuotraukos, autentiški valstybinių parašai. Dar tą pačią dieną pasiekiami ir prez. Eisenhowerio dedikuotą centrą. Tai muzėjus, biblioteka, jaunystės dienų šeimos namas, koplyčia, kurioje Ike ir palaidotas. Visa kur kas ištaigingiau įrengta nei Trumano memorialė. Tai Abeline vietovė, Kansas. Tarp įvairių tikrai brangių dovanų iš viso pasaulio kraštų JAV prezidentui vitrinose puikuojasi ir sovietinio atominio ledlaužio „Lennin“ modelis. Pagamintas iš ginto. Aišku, lietuviško ar latviško.

* * *

Kansas valstija — nuostabi ir plati lyguma. Iki atsidodėjimo. Vaizdas mažai skiriasi ir įvairiausių ir Colorado. Tik pasiekus Denverį, reginys staiga pasikeičia — vakarų fone iškyla kalnai. Gražūs, vingiuojantys kalmų. Jų ištisos virtinės. Saulės atokaitoje stovime eilėje, norėdami

patekti pinigų kalyklon. Laukėm virš pusvalandžio, bet viduje užtrukome neilgiau kaip 15 min., kol pamatėme kaip kalamos amerikėnės ir užsienio kraštų monetos. Jokių „free samples“ čia neduoda.

* * *

Sekantis, jau senokai norimas pasiekti tikslas — Rocky Mountains National Parke. Tai bene gražiausios tų amerikinių kalnų vietos, tikras pietinės Bavarijos ar Šveicarijos vaizdas. Mūsų prieauglis pirmą kartą pamatė kalnus. Tikrus, augstus, vietomis dar su užsilikusiomis sniego pusimis, bent šiaurinėje pusėje. Didinga ir žavė. Debesys galinėjasi su viršūnėmis 14.000 pėdų aukštyje. Pagrindinis parko kelias pakankamai geras ir nuolat prižiūrimas. Be didesnių pastangų galima su autovežimiu pasiekti 12.000 pėdų. Žinoma, neišvengsi eilės staigiu posūkiu, staigiu bedugniumi, bet tai jau įprasta kalnuose. Visą atperkama nuostabių vaizdų, staigūs klimato pasikeitimai ir nepaprastai tyras oras. Paruošta visa eilė sustojimų. Čia gali riestutais maitinti laukinius gyvulėlius, o drąsesnieji paukščiai nesibaido tą patį riestutą ištraukti iš pakelto tavo rankos. Parkas turi ir šaltinį, seną, vargiai ar dabar kieno tvarkoma žvyruota, vienos krypties, siaurą, viršūnėna kylantį kelią. Nebijantieji dulkių, automobilio padužoms gali bandyti kilti augšty. Kilome ir mes nesigailėdami. Čia vėl visai kito pobūdžio vaizdai — beveik jokios civilizacijos. Visur ramu, platu. Aptikome sraunų kalnų upelį, besirintantį didžiuliu kriokliu žemyn per daugybę Puntuko dydžio akmenų. Vanduo švarus, gaivus ir skanus gerti, be jokių priemaišų, be chemikalų. Kiekvienas automobilio posūkis reikalauja didelio atsargumo. Automobiliumi apsisukti vietos nėra, telieka viena kryptis — pirmyn, ir tai reiškia — augšty. Pamažu jauti ir iš augmenijos matakų, kad kyla ir pasiekia liniją, kur jau niekas neuag. Plikos uolos, akmenys, bet akims žavi toji šalta didybė. (Bus daugiau)

Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Irena Jokubienė (kairėje), tautinių šokių instruktorė, kalbasi su „Gyvataro“ akordeonistu Kazu Deksnu, kuris stovykloje ėjo daug pareigų — transporto pareigūno, paštininko, uodų naikintojo, pirties prižiūrėtojo ir t. t.

KRITIŠKOS PASTABOS

Jaunimo kongreso nutarimai

A. RINKŪNAS

Prieš metant kritišką žvilgsnį į antrojo jaunimo kongreso nutarimus, pravartu prisiminti tą savotiškai neįprastą kelią, kuriuo iki minimų nutarimų priėmimo. Kai prieš trejus metus buvo pradėta ruošti antrajam jaunimo kongresui, spaudoje ir susirinkimuose imta kelti pagrindinis klausimas: kam tas kongresas šaukiamas, koks jo tikslas? Niekas nedavė aiškaus atsakymo į tą klausimą: nei kongreso iniciatorė PLB valdyba, nei jos rūpesčių sudarytas kongresui rengti komitetas. Netgi renkant jaunimo atstovus, dėl kurių rinkimo reikalingumo kongreso komitetas nesitarė su PLB valdyba, nebuvo aiški jų paskirtis. Turint galvoje, kad visą įvykis buvo vadinamas kongresu, logiška buvo suprasti, kad atstovų kadencija su kongreso užbaigta ir pasibaigė. Dabar matome ką kita. Kongreso tikslas, atrodo, buvo įsteigti atskirą jaunimo sąjungą, o kongreso atstovams suteikiama nuolatinių jaunimo atstovų teisė. Tai įpareigojimas, kuriam jie nebuvo renkami ir teisiškai neturi mandato. Susirinkęs jaunimas, žinoma, turėjo teisę išreikšti norą įsteigti atskirą sąjungą ir galėjo išrinkti sąjungai organizuoti komitetą, bet laikyti buvusio kongreso atstovų mandatinius naujosios sąjungos narius seimui pasibaigus nėra teisinio pagrindo.

Kaip neryškūs buvo kongreso tikslas, taip lygiai per išstus trejus metus nebuvo aiški ir kongreso programa. Į visus klausimus, keltus spaudoje ir PLB valdyboje, kongreso komiteto atstovai vis atsakinėjo — nežinia, dar neaišku. O man atrodo, kad procedūra turėjo būti kaip tik atvirkščiai: patys kongreso rengėjai turėjo rūpintis, kad būsimojai kongreso idėjos būtų iš anksto skelbiamos ir visi tautiečiai prašomi dėl jų pasisakyti. Pasirinkęs slaptumo kelią, kongreso rengėjų komitetas vainikavo jį uždaru Kento un-te akademines dalies, kurioje buvo svarstomi dabar paskelbti nutarimai. Su PLB valdyba dėl to uždaru reikalingumo nebuvo tartasi. Dar daugiau — PLB valdyba buvo kongreso rengimo pradininkė ir glojė, bet daugumas PLB valdybos narių nebuvo į uždarus Kento posėdžius pakviesti. Nebuvo kviešti netgi tie PLB v-bos nariai, kurių atstovavimas sritys buvo svarstomos, būtent, PLB vykdomasis vicepirmininkas, vicepirmininkas visuomenininkas, informacinis, kultūros tarybos pirmininkas, švietimo tarybos pirmininkas. Nebuvo kviešti ar netgi įsileisti daugelio mūsų laik-

raščių atstovai. Tiek praeities. Dabar pažiūrėkime iš arčiau, kas gi tuose uždaruose posėdžiuose nutarta, prileidžiant, kad paskelbtieji nutarimai yra visi ir kad jokių slaplų ar neskelbiamų nutarimų nėra likę.

Jaunimo sąjunga

Apie tai jau rašėme „T. Z.“ 35 nr. Paskelbtuose nutarimuose šiuo atveju yra tik vienas dar mūsų nenagrinėtas sakiny: „bendravimo ir bendradarbiavimo būdus PLB Jaunimo Sąjungai sutars su PLB valdyba“. Kokių pagrindu? PLB valdybai vis dėlto yra privaloma PLB konstitucija, kurioje jokios vietos atskiroms organizacijoms nenumatyta. Vadinasi, vienintelė galima sutarimo bazė būtų ta, kad naujojo jaunimo sąjungos organizatoriai atsisakytų sąjungos vardo ir taptų PLB jaunimo sekcijomis tiek PLB centre, tiek atskiruose kraštuose, tiek apygardose ir apylinkėse. To nepadarė, negali būti įgyvendintas ir kongreso pagedavimas, kad kraštų valdybos priimtų jaunimo sąjungos pirmininkus pilnateisiais savo nariais, nes tuo atveju reiktų priimti pilnateisiais nariais ir kitų organizacijų pirmininkus. To dabartinė PLB konstitucija nenumato. Kitas pagrindas — būtų iš esmės pakeisti PLB konstituciją, duodant teisę organizacijų atstovams, kaip tokiems, būti pilnateisiais valdybų nariais: centre, kraštuose ir apylinkėse. Bet tai gal padaryti tik PLB seimas. Turint galvoje, kad šis seimas įvyks jau už metų ir kad jo organizavimo darbai jau pradėti, naujojo jaunimo sąjungos atstovai turėtų neveloduoti įteikti PLB valdybai savo motyvuotą pasiūlymą raštu.

Jaunimo ryšiai

Tuo reikalu yra paskelbti net aštuoni nutarimai, paremti pagrindiniu nutarimu: „Jaunimo kongresas pagedauja PLB rūmuose sudaryti pagrindinį ryšių centrą“. Nieko negalima būtų turėti prieš sąjungos norą turėti vidaus ryšių centrą savo organizaciniais reikalais, bet reikala susipainioja paskaitis to ryšių centro darbų apimtį, toli išeinančią iš vienos organizacijos ribų ir liečiančią visų lietuvių reikalus. Tokie dalykai, kaip informacija apie lietuvių kitų kraštų spaudoje, duomenų rinkimas apie atskirų kraštų lietuvių, okupuotos Lietuvos informavimas, priklauso visų lietuvių pasaulio lietuvių vienam informaciniam centrui. Šiuo metu vietoje vieno turime bene keturis atskirus informacijos centrus (VLiko, ALto, JAV L. Bendruomenės, jaunimo — Bostone). Ką gi pasiekime įsteigę dar penktąjį centrą? Ar negeriau būtų buvę, kad jaunimo kongresas būtų turėjęs bendrą seminarą su jau esamų informacijos centrų atstovais ir pabandę įsiskirti naujų galimybių sujungti esamiems centrams arba bent jiems padėti, kad būtų veiksmingesni?

Du nutarimai informacijos reikalu prašo papildomų komentarų. Vienas jų — pradėti leisti dar vieną informacinį leidinį, skirtą jaunimui, atseit, dar vieną jaunimo laikraštį šalia jau esamų kelių. Turint galvoje jau prasidėjusį mūsų spaudos atoslūgį tiek finansiniais, tiek žurnalistiniu atžvilgiu, naujas jėgų bei finansų skaldymas vargu ar yra pateisinamas. Kas gi draudžia jaunimui bendradarbiauti dabartinuose laikraščiuose ir ryškinti savo „nuomones bei nuotaikas“? Ypač idomi yra to nutarimo pastraipa, sakanti, kad tam tikra naujojo laikraščio dalis „turi būti leidžiama vietinė-

Nelietuvis dėsto lietuvių kalbą

DANUTĖ SALTMIRIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Prof. A. Augustinavičienė

Paskaitininkė atskleidė lietuvių tėvų vargus auginant vaikus naujosios moralės laikotarpyje. Naujoji filosofija, atmetusi Dievo meilę, jos vietoje pastatė labai abstrakčią humanizmo sąvoką. Si žmonijos meilės sąvoka tepasireiškia tik dirbtinėm deklaracijom. Si srovė išmetė tradicinį meilės supratimą — tėvų, romantišką jaunuolių meilę, vyro ir moters meilę, Dievo meilę. Be visų šių moralinių kilnių jausmų laisvasis gyvenimas virsto tik biologinėm funkcijom. Toks gyvenimas jaunimo nepatenkina, ir jis tampa palaužtas. Lietuvių šeimos, bent dauguma, tebesivadovauja tradicine, klasišine meilės supratimo sąvoka. Ir tai jos turi perduoti savo vaikams. Vaikas, augęs tokioje turgingo aplinkumoje, išsėjęs iš namų ras tuštumą ir liks susipratus lietuvis, nes čia jis pajus šiltą ryšį su gyvenimu. Taigi, vienintelis būdas išugdyti taurią lietuvišką asmenybę yra į auginti tradicinės meilės supratimo atmosferoje.

A. prof. Antano Salio akademija. Jautrūs St. Barzduko, dr. A. Klimo pasisakymai, skaitymai iš A. Salio darbų bei jo įkaltos magnetofoninės juostelės fragmentas.

J. Andrusis

Jis — Toronto šeštad. mokyklos vedėjas kalbėjo apie mokyklos metodus, griežtumą keliant mokinius į sekanciją klase, drausmės palaikymą. Ar turėtų būti dirbti kietai, rimtai (tradicinis metodas), ar lengvai, žaismingai (modernus metodas) yra labai kontroversinis klausimas. Kurio būdu pasieksime daugiau rezultatų? Atrodo, jei sunkiai dirbsim, daug atsiekim. Iš kitos pusės, vaikas sunkiai dirbti neįpratęs, neturi ištvėrmės. Jam bus nuobodu, ir jis galutinai atstums jam primetą mokymą. Reikia linkti į kitus, daugiau vietinių mokyklų naudojamus metodus, prie kurių vaikas yra pripratęs, kurie siekia vaiką sudominti ir tokiu būdu iš jo išgauti pozityvų rezultatą.

Taip pat problema, ką daryti su atsilikusiais klaseje. Dažnai paleikami antriems metams toje pačioje klaseje, jie visai nustoja lankę mokyklą. Keliami į augstesnę klase, jie tampa pavyzdžiu kitiems, kad nereikia stengtis — vistiek perkels, be to, jų žemas lygis apspunkina darbą klaseje. Gal būtų priimtina Klevelando Sv. Kazimiero mokyklos naudoti priemonę — perkelti vaiką į kitą klase laisvu klausytoju, neįsduodant pažymėjimo. Tokiam mokiniui pasiekus klases lygį, vėl išduodamas pažymėjimas. Taip pat buvo svarstomas su šiuo klausimu susijęs pataisų reikalas. Drausmės palaikymas klaseje yra didelė problema. Vaikai yra judrūs. Jie ne iš savo užsidedimo, bet tėvų yra į mokyklą atvežti. Paskaitininkas siūlo naudoti mokinio ir mokytojo pokalbį ir po pamokų palikimą kaip baismės priemonę. Si paskaita susilaukė gyvų diskusijų. Įvairių mokyklų atstovai dėstė, kaip kitur yra šie dalykai tvarkomi. Siūlymų skalė ėjo nuo senųjų metodų iki visiškai pažymių panaikinimo.

Prof. B. Vaškevičius

Jo paskaita gildeno Lietuvą dabartinėje jos poezijoje. Atskirų tautų sąvoka marksizmui nėra priimtina. Pagal šią ideologiją, pasaulyje turėtų būti viena tauta — sovietų su viena kalba. Todėl pokarinio laikotarpio lietuvių poezijoje nelabai minimas prisirišimas prie tautos, o tik kalbama apie Lietuvos tamsią praeitį ir šviesią dabartį su dar šviesne ateitimi. Vėliau, po Stalino mirties, poetai laisviau pradėjo reikšti žmogiskus pergyvenimus savo poezijoje ir padinguoti tautą bei tėvynę be specifinių apibrėžimų. Pastaruoju metu išreiškiama tėvynės meilė jau Lietuvai, iškeliamas savęs atpažinimas jos gamtoje ir vaizduose, pabrėžiama senovė.

J. Čeponkūtė

Jos tema — lietuviško žodyno

turtinimas mokykloje. Labai svarbu plėsti žodyną ir gilinti įvairių žodžių supratimą mokiniams. Siūloma visa eilė pagalbinių priemonių, dabar vartojamų vietinėse mokyklose. Kaikurias priemones galima vartoti tiesiai, kitas reikia perdirbti ir pritaikyti lietuvių kalbos mokymui. Be to, galima pritaikyti įvairius žaidimus, kaip Probe ar Scrabble, arba kryžiažodžiai. Lietuvių kalba mokyklose turėtų būti vartojama ne vien Lietuvos gamtos ir ten buvusio gyvenimo būdai atvaizduoti, bet ir kasdieninio gyvenimo aplinkai ir situacijai išreikšti. Tuo būdu jaunimui būtų lengviau ją tarp savęs vartoti.

A. Gureckas

Jis kalbėjo apie Lietuvos valstybės sienas. Jos sienas galima žymėti įvairiai. Gali būti regijoninės, etnografinės, valstybinės, istorinės ar kalbinės įvairių tautos ribos. Šioje paskaitoje aiškinta, kaip turėtų būti žymimas dabartinis laisvosios Lietuvos žemėlapis pagal tarpvalstybinės teisės nuostatus. Valstybei, kuri egzistavo kaip atskiras nepriklausomas vienetas, tapus okupuotai kitos valstybės, niekas ribų keisti negali. Todėl ir Lietuvos valstybinės sienos yra beveik tos pačios, kurios buvo nustatytos Lietuvos nepriklausomybės nustatant. Su Latvija sienos nustatytos susitarimu, ir jokių nesusipratimų nėra. Su Lenkija ir kitomis kaimyninėmis valstybėmis sienos irgi buvo nustatytos ir aiškios — jos ir tebegalioja. Lenkų Vilniaus krašto okupacija truko 19 metų. Šis kraštas, teisingai priskirtas Lietuvai dabartinio jos okupato, patvirtina, su išimtimis, buvusią valstybės sieną. Demarkacijos linija valstybinėje Lietuvos žemėlapyje neturi būti žymima. Ji buvo įvesta jau po tarptautinių sienų sutarimo, be to, ji dabar nebeegzistuoja. Ji galėtų būti rodoma tik istoriniuose žemėlapiuose. Su lenkais dar turi būti išsiaiškinta dėl daugelio vietovių, į kurias, dėl buvusios bendros valstybės — lenkų karalijos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, jie daug pretenzijų reiškia. Mažosios Lietuvos klausimas yra labai svarbus. Istoriškai ši vieta buvo apgyventa prūsų — baltų, mūsų genčių. Tai liudija ne tik istorija, bet ir visi vietovardžiai. Deja, šios žemės, pagal tarptautinę teisę, niekad Lietuvai nepriklausė. Jos dabar yra prijungtos prie Sov. Sąjungos Rusijos respublikos ir yra smarkiai rusinamos. Tai labai pavojingas reiškinys — lietuvių atsidurs Rusijos vidury. Ši Klaipėdos krašto neturėtų būti sunkumų. Laisvai prisijungęs prie Lietuvos valstybės, jis prievarta buvo atimtas Hitlerio, o po II D. karo visi tokie kraštai buvo grąžinti į teisėtų valstybių ribas. Tad tokias sienas turėtume žymėti dabartinuose valstybės žemėlapiuose ir, pagal tarptautines teises įstatymus, reikalauoti laisvosios Lietuvos valstybės atstatymo.

Kiti užsiėmimai

Be visų šių paskaitų, stovykloje vyko dar daugelis kitų užsiėmimų: lituanistikos kursai, vedami t. Barzduko, taltiniant R. Kinkai ir kitiems; tautinių šokių pamokos, dėstomos J. Matulaitienės ir G. Gobienės; dainavimas, vadovaujant muz. Šliūni; vaikų priežiūra V. Jogaitės globoje. Kun. J. Vaišnyš, SJ, savo pamokslais vertė susimąstyti. Pamaldos už prof. A. Salį ir montažas „Liepsnojanti širdis“, primėnas R. Kalantos auką, graudino.

Netruko ir linksmosios dailės. Linksmas laužas, linksmas ir rimtas stovyklos laikraštis, užbaigos koncertas, balius bei linksmi šokiai. Valgėme prie kalviškių apkrutų stalų ir, kaip pridera Dainavoje, dainavome, dainavome... arba klausėme. Stovyklos vedėju buvo Pr. Joga, o komendantu — A. Vaičiūnas. Organizatorių buvo dėti daug rūpesčių organizuojant šį suvažiavimą. Jiems turime dėkoti už tokią darbą, tvarkingą ir nuotaikingą šventę.

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629.

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

Jaunimo kongreso stovyklavietei įrengti reikėjo daug planavimo ir dar daugiau darbo rankų. Nuotraukoje — pirmoji stovyklai paruošti grupė stiprinasi po įtempto dienos darbo. Iš kairės: stovyklai paruošti komisijos pirm. G. Breichmanas iš Hamiltono, taltininkai — J. Krasauskas iš Toronto, J. Vaitkūnas iš St. Paul (Alberto), Zolypas iš Toronto, G. Breichmanaitė iš Hamiltono. Triukšta K. Deksnio

Nuotr. A. D.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PADIDINO ATLYGINIMUS

"Tiesos" 199 nr. pranešama, kad nuo š.m. rugsėjo 1 d. padidinami atlyginimai gydytojams, mokytojams, priešmokyklinių įstaigų auklėtojams ir mokslinio laipsnio neturintiems augtųjų mokyklų dėstytojams. Pagal turimą darbo stažą kaimo gydytojai kas mėnesį gaus po 145-180 rublių, greitosios medicininės pagalbos gydytojai — po 135-175 rb., sanitarijos gydytojai ir epidemiologai — po 120-175 rb. Lietuvoje dabar yra beveik 8.000 gydytojų. Atlyginimų padidinimas visoms jų kategorijoms neskelbiamas, bet prisitariama, kad algų bendrasis fondas bus padidintas 24,5%. Plačiau pasisakoma apie augtųjų mokyklų dėstytojus: "Čia atlyginimai bus 20-30% pakelti asistentams, dėstytojams ir vyresniems dėstytojams, neturintiems mokslinio laipsnio ir vardo. Sakysim, asistentui arba dėstytojų be pedagoginio stažo, iki šiol gaudavusių po 105 rublių, dabar bus mokama po 125 rublius, tiems patiems darbuotojams su daugiau kaip 10 metų pedagoginiu stažu — po 160 rublių. Vyresniam dėstytojui be pedagoginio stažo atlyginimas nuo 120 rublių pasieks iki 145 rublių, o su 10 metų pedagoginiu stažu — iki 180 rublių. Nutarimas padidinti atlygius ir pareigybines algas skatinas gerinti mokymo-auklėjamą darbą, plėsti švietimo įstaigų tinklą, pedagogo specialybę susilauks didesnio susidomėjimo jaunimo tarpe." Jėgu augtųjų mokyklų mokslinio laipsnio neturintiems dėstytojams lig šiol buvo mokama po 105-120 rublius į mėnesį, galime įsivaizduoti koki menką atlyginimą gaudavo augtėsiųjų mokyklų, juo labiau pradinį mokyklų mokytojų ir vaikų darželių auklėtojų. Dabartinis algų padidinimas maždaug 25% tėra lašas jūroje, kai pvz. Kanadoje eilinis nekvalfikuotas darbininkas Lietuvos mokytojų mėnesines algas gerokai pralenkia savo savaitinį uždarbą.

J. KELIUOČIO SUKAKTIS

"Gimtasis Kraštas" 33 nr. įdėjo trumpą pranešimą apie žurnalisto ir buvusio "Naujosios Romuvos" redaktoriaus Juozo Keliučio amžiaus septyniaisdešimtmetį. Atrodo, šios sukakties progą jis ir buvo priverstas atiduoti praeitį duklę kompartijai maskviniame laikraštyje "Literaturnaja Gazeta" ir vilniškiuose "Kultūros Baruose". J. Keliučio 70 metų sukako rugpjūčio 22 d. "GK" priėmė skaitytojus "Naujosios Romuvos" redagavimą, 1935 m. išleista filosofinio pobūdžio knyga "Visuomeninis idealas", 1936 m. — straipsnių rinkinį "Šių dienų spaudos problemos". Prieškarinis J. Keliučio darbas apibūdinamas vienu sakiniu: "Straipsniuose bei knygose propagavo idealistinę filosofiją ir neokokatizaciją." Pokaryje minimi J. Keliučio atlikti knygų vertimai, daugiausia prancūzų autorių. Užsimenama ir apie J. Keliučio priverstą duoklę sovietinei propagandai, kuri "užsienyje išsiskaidė buvusių jo bendraminčių neapykantą, pikto išpuolius". Kaip ir lig šiol, sąmoningai nutylimi J. Keliučio tremties metai Sibire.

PENKIASDEŠIMT SKYRIŲ

Rugpjūčio 22 d. naujajame Karoliniškijo rajone darba pradėjo penkiasdešimtas pašto skyrius Vilniaus mieste. Su įvykiais pasikeitimais skaitytojus "Komjaunimo Tiesos" 166 nr. supažindina Vilniaus centrinio pašto viršininkas V. Bružinskas: "Per pastarąjį dešimtmetį visų rūšių siuntų apyvarta mieste išaugo perpus. Dabar kasdien vilniečiams pristato apie 30.000 laišku, 100.000 laikraščių ir žurnalo. Per minutę laikotarpį atidarėme daugiau kaip 10 naujų skyrių. Gerokai pasunkėjus laiškanėsių krepšiams, ėmėme tobulinti pašto pristatymą. Praėjusiais metais pirmą kartą Vilniuje korespondencija ir spauda pradėta išvežioti automašinomis iki pat gyvenamųjų namų. Laiškininkams belieka pasiminti iš specialiai prie namų įrengtu skyrių paštą ir paskirstyti jį po abonentines dėžutes..." Lietuvai pirmąjį sovietinės sąjūdės net ir paštas negali išsiversti be priverstinės duoklės Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmėčiui: "Pažymėdami Tarybų Sąjungos įkūrimo 50-ąją, atidarysime Vilniuje "Leningrado" paštą. Tuo tikslu rekonstruojamas senas ryšių skyrius Muziejaus gatvėje. Jo interjere

Punsko lietuviai, gausiai susirinkę tvarkyti savo šventovės ir kapinių

atsispindės miesto didvyrio prie Nevo tema."

TALKA ŽEMDIRBIAMS

Kauno medicinos institutas moklo metus pradėjo imatrikuliacijos aktu bendrabučio Jankaus gatvėje kiemelyje. Sveikinimo žodį 485 pirmačiams ir vyresniųjų kursų studentams tarė instituto rektorius prof. Z. Januškevičius. Pirmakursius tikrines Hipokritas jų eilėse rado 17 vaikinų ir merginų, augtėsiųjų mokyklą baigusiu vien penketukais. Naujiesiems "fukams" buvo įteikti studentų bilietai ir baltos kepuraitės. Specialius pranešimus padarė iš vasaros darbų grįžusių studentų grupių vadovai. B. Naglis "Komjaunimo Tiesos" rugsėjo 3 d. praneša studentų laukusią staigmeną: "Bet šlemet, prasidėjus naujiesiems moklo metams, visą mėnesį studentai, išskyrus pirmąjį ir paskutinį kursą, skubės ne į auditorijas, o anksti rytą kelsis kartu su žemdirbiais. Tarkininkauti išvyksta į rajonus beveik 10.000 aukštųjų mokyklų studentų ir technikumų moksleivių. Politechnikos instituto aštuonių fakultetų 3600 studentų vyksta į Akmenės, Raseinių, Radviliškio, Joniškio, Šilutės ir Jurbarko rajonus. Čia jie padės baigti nulmti vasarą, raus linus, kas bulves, nuims daržoves. O iš devintųjų statybos-santehnikos fakulteto vaikinai ir merginos po kelių dienų vyks pagalbom sėjams pas kaimiadietiečius. Būsimieji medikal patrukia į šlaures Lietuvą — Kupiškio, Pakruojo ir Kelmės rajonus. Žemės ūkio Akademijos 800 studentų darbuosis devyniuose Kauno rajono ūkiuose, taip pat pas šakičius, tau-ragiečius. Kartu su studentais talkininkauti žemdirbiams vyksta nemažai dėstytojų, pedagogų." Jėgu augtųjų mokyklų studentams ir net dėstytojams tenka talkinti žemdirbiams ir visu mėnesiu trumpinti mokslo metus, matyt, Lietuvos kolchozuose ir sovchozuose jau yra pilnai įgyvendinti sovietinio darbo metodai.

TVARKO PILIAKALNIUS

Lietuvos pilikalkniai vasarą susilaukia gausių lankytųjų, kurie jiems padaro nemažos žalos išminamais takais, kur pakliuvo kuriamais laukais. Kenčia pilikalkniai taipgi ir nuo lietaus bei požeminio vandens. J. Pugačiausko pranešimu "Komjaunimo Tiesos" rugsėjo 3 d. laidoje, po trejų metų pasirošimo jau pradėdamas pilikalknių tvarkymas: "...Pramoninės statybos projektavimo institutas paruošė pirmus 3 pilikalknių su-tvarkymo projektus. Specialistų dė-mesio susilaukė Varėnos rajono Merkinės, Alytaus rajono Pūnės ir Trakų rajono Bražuolės pilikalkniai. Projektuose numatyta sutvarkyti užtų vagas, sutvirtinti griuvenčius šlaitus, įrengti takus ir laiptus, pa-noramines aikšteles, vietas lauzui."

LINKMSI BENDRABUTIEČIAI

Klaipėdoje yra "Baltijos" laivų statykla, kurioje dirba daug linksma gyvenimą mėgstantių rusų. "Komjaunimo Tiesos" 174 nr. paskelbė Fiodorovs, Dargio ir kitų Paryžiaus Komunos namo 24 nr. gyventojų pakalbos šauksmą: "Gyvename greta "Baltijos" laivų statyklos bendrabučio. Tačiau ši kaimynystė mūsų ne-džiugina. Pradedant pavakare iki vidurnakčio sklinda girtų dainos, mu-zika, triukšmas. Dėl to į darbą turi-me eiti kaip reikiant nepailsęje. Krei-pėmės į daugelį įstaigų, bet triukš-madarių tapl niekas ir nesudarė." Laivų statyklos partinio komiteto sekr. V. Kasatkinas, gaves šį skun-dą iš "KT" redakcijos, išpareigojo į-vesti didesnę kontrolę bendrabutie-čiams ir politinių paskaitų ciklą, ku-ris ne tik nutildys, bet ir užmigdys bendrabučio triukšmadarius.

AGRASTAI IR VYSNIOS

Uogų ir vaisių auginimu pasižymė-jusi Zagarė vis dar nėra praradusi savo pirmykščio garso. "Tiesos" rug-pjūčio 25 d. laidoj O. Volanderis iš Joniškio praneša: "Abipus plento di-deli Joniškio rajono Zagarės vaisme-džių medelnyo sodai traukia kiekvie-no žvilgsnį. Šių metų sodos derlius patenkinti šeiminkai. Ūkis valsty-bei jau pardavė 23 tonas agrastų, 63 tonas vėsynių. O dabar darbininkai plūša prie geltonuojančių slyvų, ku-rių numatoma priskinti beveik 80 to-nu. Obuolių uderėjo taip pat daug. Už šių metų derlių Zagarės medelnyo darbuotojai tikisi gauti 75.000 rublių pajamų."

V. Kst.

Montrealio "Gintaras" savo metiniame koncerte. Dešinėje matyti tabalai, kairėje — skrabalai, paskutiniai metai įsigyti liaudies instrumentai, kurie taip puikiai skambėjo IV tautinių šokių šventėje

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:
481. Dr. Kaškelis, Juozas — \$250
482. Skaržinskienės Marijonos at. 100
483. Dr. Vincas ir Veronika
Kubiliai — 100
484. Butkevičius, Juozas — 100
Kulikauskas, Antanas — 20
Įnašus papildė:

376. Varkavičius, Julius — iki \$400
Dr. J. Kaškelis, aktyvus visuomeni-ninkas ir visuomet jautrus to gve-nimo poreikiams, knygų autorius ir laikraščio bendradarbis, gyvena To-ronte. — M. Skaržinskienė, suvalki-jos ūkininkė, viena iš Marijampolės pieno perdirbimo bendrovės steigėjų ir ilgametė jos narė, mirė tremtyje, eidama 87 metus. Prasmingu jos var-dą įamžinimu KLF pasirūpino dukte-rys ir sūnūs, gyv. JAV ir Kanadoje. — Otaviškiai — Veronika ir dr. Vin-cas Kubiliai yra dideli bei nuosirdūs Fondo ir lietuviškos veiklos rėmė-jai. Inašas gautas išleistųjų progą jiems iššikelti į Torontą. — Vero-nika ir Juozas Butkevičiai, atvykę pokario metais į Kanadą, yra tvirtu nusistatymo lietuviai patriotai, savo kruopščiu darbu įsigiję Manitobos provinciją prie Carberry stambų ūkį, skėmingai ūkininkauja. — A. Kulikauskas yra susipratęs lietuvis, taipgi į šimtininkus padaręs gražią pradžią, yra laikytinas pakeliui į pil-nus Fondo narius. — Ypač gražiu žodžiu minėtinas torontiškiis Julius Varkavičius, kuris metal iš metų at-eidamas su naujomis šimtinėmis žy-

miai prisideda prie Fondo pozicijų ir jo užsibrėžtos veiklos stiprinimo. Visiems už tokį gražų, nuosirdų ir jautrų lietuviškų reikalų su-pratimą bei jų rėmimą Kanados Lie-tuvių Fondas didžiai dėkingas.

Visi, kuriems rūpi Lietuvos ir mū-sų jaunimo ateitis, nepasilikime su-akmenėje. Dar šiandien įsijunkime į Kanados Lietuvių Fondo narių seimą. Inašai priimami lietuvių kredito koo-peratyvuose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte arba siunčiami įdinin-kui šio adresu: 140 Glendale Ave., Toronto 3, Ont.

BASTYS, ižd.

LONDON, ONT.

LIETUVIŲ VITRINA. Pietvakari-nio Ontario srities tautybių festiva-lyje "Talbot Shivarree", surengtame St. Thomas miesto iniciatyva, išstisą savaitę lietuviai buvo atstovaujami centrinės gatvės krautuvės didelia-me parodiniame lange kartu su lat-viais. Kitų tautybių grupės panašiai panaudojo visas likusias krautuvės vitrinas. Lietuvių-latvių vitrinėje ma-tėsi tautiniais drabužiais papuošti manekenai, audiniai, meniškos me-džio skulptūros, gintaro papušalai su įrašais "Latvia-Lithuania — The lands of amber". Lietuvių longo da-lies skoningu meniniu sutvarkymu pasirūpino M. ir D. Chainauskai. Pa-rodinė Lietuvos reprezentacija St. Thomas mieste suorganizuota "Bal-tijos" ansamblio ir KLB Londono apylinkės valdybos iniciatyva. Z.

HAMILTON

KLB KRASTO TARYBOS SUVA-ZIAVIMAS šaukiamas Hamiltone rug-sėjo 30 d. parapijos salėje. Be tary-bos narių, suvažiuojame svečio teisė mis gali dalyvauti visi B-nės nariai, besidomintieji mūsų lietuviško gve-nimo reikalais, siūlydami naujus planus, statydami klausimus, pareikš-dami savo nuomonę dėl dabartinės veiklos. Malonu būtų matyti hamil-toniečius suvažiuojame ne tik kaip svetingos, bet ir veiklios kolonijos narius. Šiame suvažiuojame taip pat bus renkami KLB atstovai į PLB sei-mą, įvykstantį 1973 m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 d. Vašingtono. Pagal statutą, Kanados lietuviams tenka 16 atstovų. Po suvažiuojimo Jaunimo Centre rengiamas koncertas, kurio programą atliks Montrealio vyrų ok-tetas. Hamiltono ir apylinkės lietu-viai kviečiami gausiai dalyvauti, nes po meninės dalies bus dar progą su-sipažinti su atvykusiais iš visos Ka-nados atstovais ir linksmai praleisti laiką prie liet. orkestro garsų. K. B.

MEGEJŲ TEATRAS "AUKURAS" spalio 21-22 d. lankysis Hartforde, Conn., kur vaidins J. Jankaus "Aud-ronė". Iš Hamiltono išvažiuos auto-busu spalio 20 d., 12 v. naktį, grįš sekmadienio naktį. Autobus bus ke-letas laisvų vietų, ir jeigu kas norė-tų, galėtų pasinaudoti ta progą ir pa-piginta kaina nuvažiuoti į Hartfordą. Kreiptis į M. Kalvaitienę, 959 Fil-man Pl., Burlington, Ont., tel. 634-1464.

"A U K U R O" valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Mikšys, ižd. A. Mingėla, sekretorės — V. Stanevi-čienė ir D. Švaženė. Susirašinėjimo reikalais kreiptis: Mrs. V. Stanevi-čienės, 611-1760 Main St. W., Hamilton, Ont. Tel. 527-7772. Artimiausii planai: išvyka į Hartfordą ir režisorės Ele-nos Dauguvietytės-Kudabienės 50 m. amžiaus sukakties paminėjimas lap-kričio 11 d. Apie tai bus smulkiau

Aušros Vartų par. choras

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus — 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas — 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius — 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.0000 ~ 3 metams 7%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	Duodame:
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš — 10%
Liepos-rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai

Skonestai —

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistybės

VLIKO SIEMETINIS SEIMAS bus lapkričio 23-26, Padėkos Dienos sa-vaigtai, Klevelando Hollenden Hou-se viesbutyje. Paruošiamiesiems dar-bams vadovauja priėmimo komiteto prezidiumas: pirm. Jonas Daugėla, vicepirm. Algirdas Pautienis ir Jur-gis Malskis, ižd. Pranas Razgaitis, sekr. Nijolė Kerniauskaitė, nariai — Algirdas Kasiulaitis, Aldona Augusti-navičienė ir Jonas Virbalis. Naujais VLIKO valdybos nariais priimti: inž. V. Br. Radzianas, 27 m., ir inž. A. V. Razgaitis, 25 m. amžiaus. Pirmasis yra LFB atstovas, antrasis — VLIKO pirmininko parinktas.

JAV LB TARYBA koresponden-ciniu būdu nori sutarti su nariais ta-rybos sekančios sesijos datą ir vietą. Tarybos prezidiumas, atsiųsveidamas į narių pageldavimus ir švietimo pirm. J. Kavalliono prašymą, sesijai yra pasiūlęs š.m. spalio 28-29 d.d. savaitgalį Klevelande ar Detroite. Se-sijoje pagrindinį dėmesį numatoma skirti švietimo reikalams.

KUN. J. BRUŽIKO, SJ, 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus dvigubą sukaktis bus paminėta rugsėjo 24, sekmadienį, Čikagos lietuvių jė-zuitų namuose šia tvarka: 4 v.p.p. — koncelebracinės Mišios koplyčioje, 5 v.p.p. — akademija Jaunimo Centro didžiojo salė, 6 v.p.p. — valšės Jaunimo Centro apatinėje salėje. Tėvai jėzuitai kviečia ir laukia gausių da-lyvių. Bilietų nebus, tik laisva auka lietuvių jėzuitų misijoms remti.

LIETUVIŲ FRONTO BICILIULAI a. a. Leono Prapuolenio atminimą nori įamžinti jo vardo įnašu JAV Lietuvių Fonde ir tuo būdu padėti užbaigti fondo telkiamą milijoną do-lerių. Sumanymo iniciatoriai jau yra suaukoję \$300. Laukiama aukų iš ve-lionies draugų, pažįstamų ir LFB narių. Jas siūsti šio adresu: LFB Taryba, c/o dr. Petras Kisielius, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA.

KLEVELANDO LIETUVIŲ šimt-mečiui paminėti naujosios parapijos aikštėje bus pastatytas paminklas, kurio projektą paruošė klevelandie-tis architektas E. Kersnauskas. Pa-minklui su gėlynais numatytas 28x16 pėdų plotas. Jo augstis su laipteliais — 18 pėdų. Paminklą sudarys kry-žius su koplytstulpiu, trys metaliniai 25 pėdų augstio stiebai viliavoms su Gedimino stulpais viršūnėse ir aku-ras. Medžiaga — akmuo ir nerūdijan-tis metalas. Paminklo prieiknėje pu-sėje bus atitinkamas įrašas, užpakali-nėje — statybos mecenatų ir rėmėjų pavardės. Statybos komiteta sudarė ir lėšas telkia LB Ohio apygardos pirm. Kazys Ziedonis, nariai Juozas Sadaus-kas ir Vladas Čyvas.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje naujuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 9 d. studentų registracija Jaunimo Cent-re. Studentų eiles papildė K. Done-lačio augstesniosios lituanistinės mokyklos absolventės — Rasa Kelp-saitė, Rūta Kleinaitytė, Jonė Kliš-naitė, Danutė Latvytė, Aušra Laur-sonytė, Ramunė Maciejauskaitė, Vita Musonytė, Rūta Norkutė, Irena Pa-ronytė, Regina Seibutytė ir Nora Suginaitytė.

LIETUVIŲ VARGONININKŲ ir Muzikų Sąjungos 50-tasis seimas įvy-ko Niujorke, Angelių Karalienės pa-rapijos salėje. Paskaitą "Lietuvis vargonininkas plokštelese" skaitė muz. Vytautas Strolia. Sąjungos nau-jon valdybą išrinkti: pirm. V. Ma-maitis, vicepirm. J. Stankūnas, sekr. A. Kačanauskas, ižd. V. Strolia, narė R. Mainelytė; revizijos komisijon — V. Kerbelis, P. Matekūnas ir A. Priž-gintas.

Argentina

ONA MARIJA ANDZIULYTĖ su pagyrimu baigė Buenos Aires uni-versitetą architektūros fakultetą. Jau-noji architektė yra gimusi Peru sostinėje Limoje ir kartu su diplomu gavo Argentinos pilietybės pažymė-jimą. Ji bendradarbiauja Architektų Sąjungos žurnale "Suma", kurio vyr. redaktorė yra Kaune gimusi archi-tekė Vilčinskaitė. Sekančiais metais O. M. Andziulytė su grupe jaunųjų Argentinos architektų ilgesnį laiką praleis Europoje, lankydama univer-sitetus ir susipažindama su architek-tūriniais paminklais. Lėšas telkia Ar-gentinos universitetų organizacija ir patys ekskursijos dalyviai, išpareigo-ję kiekvienas parduoti 50 loterijos bi-lietų po 100 pezu.

MARYTĖ PIEČIUKONYTĖ Bue-nos Aires mieste turi cheminę dra-bužių valyklą ir skalbyklą "Marite". Ji yra Argentinoje gimusi ir gimna-ziją baigusi lietuvaitė. Valykloje dir-ba ir jos sesutė Ona. Abi seserys turi sutartis su geriausiomis Buenos Aires valykloomis ir skalbyklomis, at-liekančiomis valymą ir skalbimą. Ma-rytė automobilu surenka iš klientų drabužius ir juos gražina išvalytus, Ona tvarko administracinius reik-lus. Jos yra dukterys Mar del Plato-jė gyvenančių Juozo ir Onos Pie-čiukonių.

BUENOS AIRES IYVKUSIOJE XXVI tarptautinėje gyvulininkystės ir pramonės parodoje lankėsi Vincas Trajcekas, vadovaujantis didėlei pie-no gaminių įmonei "La Elvira" prie Junin, Buenos Aires provincijoje.

N. Zelandija

AUCKLANDO KATALIKŲ LAIK-RASTIS "The Catholic Sunday" rug-

pjūčio 16 d. paskelbė straipsnį "Lie-tuviai reikalauja laisvės savo kras-tui", parašyta N. Zelandijos Lietuvių Bendruomenės pirm. Ceslovo Liutko. Jame pabrėžiamas dabartinė Lietu-vos būklė išryškinantis Romo Kalan-tos susideginimas, katalikų kreipima-sis į Jungtinių Tautų sekr. K. Wald-veimą, atpasakojami pastarųjų mėne-sių įvykiai. C. Liutikas, priminęs skaitytojams JT žmogaus teisių dekla-raciją, prašo zelandiečius remti lie-tuvių tautos laisvės siekius, protes-tuoti prieš sovietų agresiją bei jos kolonijinius veiksmus okupuotoje Lietuvoje.

Australija

INZ. PETRAS PETRAITIS rug-pjūčio 30 d. tarnybiniiais reikalais iš-vyko užsienin. Jam teks lankytis N. Zelandijoje, P. Ameriko, JAV, Kana-doj, Portugalijoje, Italijoje, V. Vokie-tijoje, Malezijoje ir Indonezijoje bei ki-tose Ramiojo vandenyno salose.

STASJ MIKALAUSKA, 53 metų amžiaus, rugpjūčio 30 d. vakarą Gee-longe suvažinėjo automobiliu. Vello-nis paliko žmoną Matildą, penkias ištėkėjusias dukras ir tris sūnus. Po kapeliono kun. P. Daukno atlaikytų gedulių Mišių palaidotas Eastern kapinėse.

Italija

POPIEZIUS PAULIUS VI priva-čioje audiencijoje Castel Gandolfo rugpjūčio 16 d. priėmė mons. J. B. Končią, kuris jam įteikė savo septy-nias knygas lietuvių ir anglų kalbo-mis. Paulius VI žadėjo skaityti isto-rines knygas anglų kalba ir dar ge-riau susipažinti su lietuvių tauta: "Myliu lietuvių tautą, nes ji yra giliai katalikiška, puikiš žmonės, aš nuolat už ją meldžiuosi." Pasikalbė-jime buvo paliesti tie laikai, kai da-bartinis popiežius Paulius VI dar bu-vo mons. J. Montini, Vatikano pase-kretorius. Mons. J. B. Končius pa-dėkojo popiežiui Pauliui VI už anuo-metines paslaugas lietuviams katali-kams ir dabartinį vysk. A. Deksnio paskyrimą Europos lietuvių sielo-da-ri. Pasikalbėjimas praėjo jaukioje nuotaikoje, nes mons. J. B. Končius su dabartiniu popiežium Paulium VI jau yra susitikęs keletą kartų ir R-gai susirašinęs lietuvių šalpos rei-ka-lais, kai 1940-44 m. jam teko būti Amerikos Lietuvių Kunigo Šalpos Komiteto ir 1944-64 m. BALFo pir-miniku.

Britanija

ANGLIJOS RAJONO XXIII SKAUTŲ STOVYKLA buvo pavadi-nta Simo Kudirkos vardu. Stovyk-la susilaukė 68 dalyvių, kurių 15 buvo iš V. Vokietijos atvykusių lie-tuvių skautų. Prieš stovyklos atida-rymą jie parą savaitę viešėjo pas Londono lietuvis.

POKARIO LIETUVIŲ Britanijon atvykimo 25 metų sukaktį platesnio masto renginiais ruošiamasi paminėti š.m. rugsėjo 23 d. Bradfordo ir Šol-verhamptone. Skotijos lietuviai šia sukaktį jau paminėjo rugsėjo 9 d. Bellshill Lietuvių Instituto salėje, dalyvaujant Sv. Cecilijos chorui.

NOTTINGHAMO JAUNIMO ŽIDI-NYJE buvo suregta Romo Kalantos vardo berniukų stovykla, kurioje pa-grindinis dėmesys buvo skiriamas Jaunimo metui reikšmei bei jų įvy-kiams nušviesti.

Vokietija

LIETUVOJ GYVENUSIŲ VOKIE-CIŲ informacinis laikraštėlis "Balti-sche Briefe", aprašydamas R. Kalan-tos susideginimą ir Kauno jaunimo riaušes, straipsniui davė lietuvišką antraštę — "Laisvės Lietuvai".

RIMAS GASKA, "Draugo" kores-pondentas pasaulinėje Münchene olimpiadoje, aplankė Warner kareivines, kuriose kadaise gyveno apie 3.000 lietuvių, turėjusių net savo gimnaziją. Kareivinėse tuo metu bu-vo apgyvendinti iš visos V. Vokie-tijos suvežti tvarkai olimpiadoje už-tikrinti policijos daliniai. R. Gaska rašo: "Lydimas jauno ir draugiško policininko, atvežto iš Passau, pasu-kau pro vartus, žinoma, į "A" bloko puse, nes nuo čia ir lietuvių gyvenimi-s prasidėjo. Buvusioje katalikų bažnyčioje dabar įrengtas lietuviškas žūrėjimo kambarys. "Lietuviškasis" trečias augštas visai nepasiekėtes. Kambaryje po 8-10 policininkų lovų, po 4-6 spintas. Koridorių langai, at-rodę, nematė daų per tuos metus. Karininkai apsisloję mažuose kam-bariuose, kur bloko seniniai ir šeimos su mažais vaikais gyveno. Laidžio-riai kampiniai laiptais į "B" bloko rūsi — į liet. gimnazijos buveinę. Vaidas gana rūstus. Čia, kur jauni-mas kryžstaavo, dainavo, stumdėsi ar futbolą spardė, dabar tamsu, ir kam-bariai paversti sandėliais. Įėjau ir mokytojų kambari. Anais laikais tas pagarbos ir savotiškos baimės cen-tras dabar tuščias, ir tik nubirusio tinko gabalai guli, nubalkinė pilkas cemento grindis. Pažvelgiu į klases — vaizdas toks pats niūrus. Jiėskau lietuviškų užrašų, bet neįstengiau at-rasti. Ar ano meto lietuvių gimna-zistai buvo kultūringesni, ar metų eilės paspėjo išdildyti paliktus au-to-grafus? Iš "B" bloko pažvelgęs į šlaure, nematai tų sporto alkščių, kurios širdžiai taip buvo artimos. Dabar ten dideli apatamentiniai na-mai bestovi. Bet už puskmietrio vėl prasideda tos didžiulės pievos, ir to-lumoje žaliuoja toks pat Schleinhel-mo miškelis..."

Architektų ir inžinierių suvažiavimas

XI Pasaulio ir Amerikos Lie-
tuvų Inžinierių ir Architektų
Sąjungų (PLIAS ir ALIAS) su-
važiavimas įvyks Vašingtone
1972 m. spalio 7 — 9 dienomis.
Be posėdžių organizaciniais rei-
kalais, bus plati ir įdomi profesi-
nė, kultūrinė ir pramoginė —
turstinė programa.

Paminėtini du programos da-
lykai, kurie galimi tik Vašingto-
ne. Tai pamaldos Amerikos ka-
talikų tautinės šventovės lietu-
vių koplyčioje ir priėmimas ne-
priklausomos Lietuvos atstovy-
bėje. Suvažiavimo dalyvių apsi-
lankymas atstovybėje pabrėžia
šio suvažiavimo tautinį pobūdį.

Bus keturios paskaitos: dr. P.
Zundės "Kiekybiniai ir kokybi-
niai informacijos matai", archit.
E. Arbo "Lietuvis architektas iš-
eivijoje" (lietuvių architektų
darbai skaidrėse), inž. V. Sliupio
ir inž. A. Luko "Lietuvis inžinie-
rius tarptautinėje tarnyboje"
ir dr. Arvydo Klierės "Naujausi
Marso tyrinėjimai, atlikti su Ma-
riner IX".

Visi prelegentai yra pasižy-
mėję savo srityse. Dr. Klierė
vadovavo Mėnulio ir Marso ste-
bėjimams, kai amerikiečiai siun-
tė raketas ir satelitus su specia-
liais matavimo instrumentais.
Inž. Sliupas daug kartų buvo
siunčiamas prižiūrėti didžiulių
statybos darbų amerikiečių vyk-
domų įvairiuose kontinentuose.
Archit. Arbas yra laimėjęs įvair-
ius lietuviškos architektūros
konkursus.

Simpoziumas, dalyvaujant
inž. D. Satui, dr. J. Bilėnui, inž.
J. Daniui, dr. Gimbutai ir ar-
chitektui A. Kereliui, diskutuos
temą "PLIAS organizacijos es-
mė, kryptis ir vaidmuo lietuvių
profesionalio gyvenime".

Techinių darbų paroda šia-
me suvažiavime bus praplėsta
įvairių projektų modeliais, pvz.
iš pašto automatizacijos srities,
jūros krantų tyrimų, linijinės
indukcijos automatinės mode-
liu, buvusiu Expo 72 parodoje ir
pan.

Bendrų kultūrinių parengimų
tarpe bus dailininko A. Galdiko
dailės paroda ir solistės Birutės
Dabšienės koncertas banketo
metu. Žinoma, Vašingtone yra
daug kitų kultūrinių turtų, įdo-
mių visiems pamatyti, kaip pvz.
didžiulė ir turtinga valstybinė
dailės galerija, Smithsonian mu-
zėjus, kongreso ir prezidento rū-
mai, Kennedy centras, Voice of
America ir daug kitų.

Suvažiavimo metu bus pa-

JUOZAS DANYŠ

skelbti trijų konkursų rezulta-
tai: Los Angeles Lietuvių Bend-
ruomenės Namų projektas,
PLIAS - ALIAS ženkluko pro-
jektas ir "Technikos Žodžio" ge-
riausio straipsnio premija.

Suvažiavime bus svarstomi II
mokslo ir kūrybos simpoziumo
reikalai. Pirmojo simpoziumo
initiatorė buvo Amerikos Lietu-
vių Inžinierių ir Architektų Są-
junga (ALIAS). Ir dabar JAV
LB centro valdyba pakvietė
ALIAS centro valdybą organi-
zuoti antrąjį simpozijų 1973
m. Čikagoje. Šitame pasitarime
Vašingtone dalyvaus Bendruo-
menės ir įvairių kultūrinių bei
mokslinių organizacijų atstovai.

PLIAS dabar yra susiorgani-
zavusi regioninių pagrindu. Au-
tonominės organizacijos yra
Amerikoje, Australijoje ir Kana-
doje, turinčios 16 skyrių. Ang-
lijoje, Argentinoje, Brazilijoje

PERU FILMAS "ŽALIOJI SIENA"

ALGIRDAS GUSTAITIS

Peru valstybėje filmų pramo-
nės nėra. Užsienio spaudos žmo-
nės gerokai nustebo, kai buvo
pakviesti pasižiūrėti Peru filmo
Hollywoode.

Pakviestas kalbėti filmo rank-
raščio autorius ir režisorius M. R.
Godoy, pareiškė, esą kai JAV-se
pamini Peru, daug kas klausia
ne kur yra Peru, bet kas yra Pe-
ru. . . Vėliau turėjau progos su
juo pasikalbėti. Gimęs 1923 m.
Niujorke. Į Peru grįžo 10-ties
metų. Anglų kalbos nepamiršo,
nors yra peruvietis. Jo tėvas —
žinomas kompozitorius.

Filmas turi nemažai autobio-
grafinių duomenų. Autorius —
teatro direktorius, žurnalistas,
dabar — rašytojas, filmų gami-
tojas.

Pamatęs filmą, paskaičiau
amerikiečių spaudos komenta-
rus. Jie buvo kur kas geresni,
nei aš maniau. Panašiai būna
dažnai. Argi taip griežtai, kritiš-
kai vertinu, daugiau reikalauju?
Pigiaai nuglostyti spaudos, ame-
rikiečių skaitytajai — žiūrovai
darosi minkšti, greitai pasiduod-
dantys lengvai plukdomų žodžių
įtakai. Masės liūliavimas, jos dė-
mesio perdėtas nusaldinimas ga-
li pakreipti į sliudaus skonio
klystkelius.

* * *

Limos miesto jaunas parda-
vėjas suvilijo mergaitę ir nuta-
ria įsikurti Tingo Maria džiung-

ir Venecueloje yra sąjungos įga-
liotiniai. Narių per visas šalis
yra apie 1.000, kurių daugiausia
(apie 700) yra J. A. Valstybėse.
Nuo šių metų pradžios PLIAS ir
ALIAS turi bendrą centrinę
valdybą, kurios būstinė yra Los
Angeles. Vytautas Vidugiris yra
dabartinis PLIAS - ALIAS cent-
ro valdybos pirmininkas.

S u v a ž i a v i mą organizuoja
PLIAS - ALIAS centro valdyba
ir Vašingtono ALIAS skyrius,
kurio pirmininkas yra Stasys
Bačkaitis. Jis yra pasižymėjęs
auto eismo saugumo specialis-
tas ir eina atsakingas pareigas
J. A. V. federacinėje valdyboje.
Vašingtono ALIAS skyrius jau
eilę metų vykdo nuolatinį pro-
jektą — studiją apie dabartinę
ekonominę padėtį Lietuvoje, va-
dovaujant dr. P. Mažeikai.

Visa suvažiavimo programa,
išskyrus organizacinį posėdį, yra
atvira — visi kviečiami dalyvau-
ti suvažiavime.

lėse, bet didžiulė biurokratinė
painiava kliudo. Įsikūręs džiau-
giausi džiunglių planumu, erdve,
gamta, paukščiais, nors trūksta
šilto vandens, nėra elektros. Į
miestą vykstant reikia savo jė-
gomis perplaukti plačią upę.

Palikęs namuose žmoną Del-
bą (Sandra Riva) ir kelių metų
sūnelį Romulo (Raul Martin),
mieste dairosi, tvarko reikalus.
Džiunglėse Romulas atbėga įkas-
tas gyvates, kuri įsikirtusi laiko-
si berniuko šlaunies. Iki nuvežė
į miestą, įleido serumo, berniu-
kas mirė.

Įspūdingos laidotuvės, lydint
džiunglių gyventojams laiveliais
upe iki kapinių. Vėl namuose,
kur Romului įrengtame upelyje
tebėgė vanduo, sukantis ratą,
skambinantį senų vyno stiklu.

Filme yra gražių vaizdų, sce-
nų. Pasikartojantis Delbos nuo-
gumas patrauks žiūrovų dėmesį.
Paskiros scenos, kaip buliaus au-
ginimas, neturi ryšio. Sūneliui
įrengtas upelis su daugybe pa-
grazinimų, peruvietiški figūrų.

Matyti perdėtas puošnumas, tar-
si džiunglininkas tesiripintų
vaiko pramoga. Vienas gyvena-
mas namas džiunglėse neįtikėti-
nas, nes juk tenai yra jų visas
ūkis. Namų įrengimai perdaug
modernūs. Gyventojai kultūrin-
gi, mieste išmoksinti ir išauגי-
ti, tad jokių būdu nepateisina-
ma, kad keletą metų gyveną
džiunglėse neturėtų priešgyva-
tinio serumo, kai iki miesto taip
toli.

Matai daug pertempimo ir pa-
grazinimo, nors šiek tiek pajūni-
ti Peru gyvenimą ne vien gro-
žio, bet ir tvarkymosi požiriu.

* * *

Mario Robles Godoy aštuone-
tą metų gyveno Peru džiunglėse,
aprašė jas ir už tą knygą "The
Green Wall" gavo literatūrinę
premią, bet jos nesutiko spaus-
dinti, esą ji tinkanti tik filmui.
Noriu spėti, ilginiui jis pakeis
nuomonę ir išspausdins pama-
tys, kad geriau tinka spausdini-
mui nei filmui.

Mario Robles Godoy yra pa-
gaminęs dokumentinių filmų apie
Peru. Karštai tiki savo pašauki-
mu būti rašytoju ir filmų pradi-
ninku Peru. Jis toks jau yra ir
turi duomenų pakilti iki tarptau-
tinio maso.

Pagrindinį vaidmenį džiung-
lėse įsikūrusio pjonieriaus atli-
ko Meksikos žinomas artistas Ju-
lio Aleman, pagarsėjęs visame
ispaniškai kalbančiame filmų
pasaulyje. Pakankamai geras.
Jo žmoną Delbą vaidina Sandra
Riva, dukte žinomo Peru rašyto-
jo Enrique Solari, ištėkėjusi, tu-
rinti šeimą. Ji niekad nebuvo fi-
lmuose vaidinusi. Jai patikęs
rankraštis, bet sakė daugiau
niekad nebevaidinsianti. Jį yra
geriausia paskutinėse scenose—
laidojant sūnelį, kai skausmas
jaučiamas akių žvilgsnyje.

Sešerių metų Romulo (Raul
Martin) yra "pasiskolintas" iš
kitos peruviečių šeimos. Jis yra
visu geriausias.

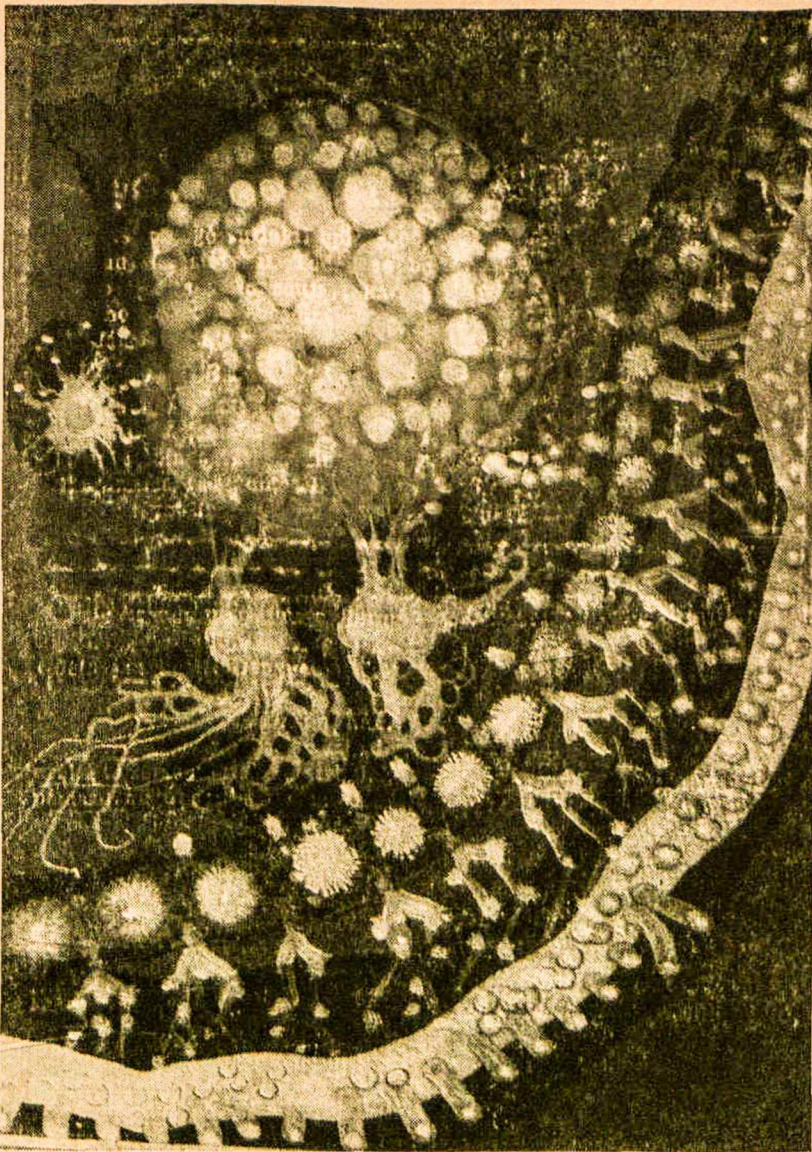
Filmas rodomas didžiuosiuo-
se JAV miestuose. Jaunimui ne-
tinka.

Atsiųsta paminėti

J. Placius, LIETUVOS GEOGRAFI-
JOS IR LIETUVOS ISTORIJOS
PRATIMAI VIII pradžios mokyklos
skyriui, pritaikyti vadovėliui "Gin-
taras". 124 psl., kaina — \$2. Išleido
1972 m. Čikagoje JAV LB švietimo
taryba. Leidėjo adresas: L. Raslavi-
čius, 7234 So. Sacramento, Chicago,
Ill. 60629, USA.

Saltinis nr. 3 ir nr. 4, birželis ir
rugpjūtis. Religinės ir tautinės min-
ties žurnalas. Leidėjas: Šv. Kazimie-
ro Sąjunga ir Tėvai marijonai, 16
Hound Rd., West Bridgford, Notting-
ham NG2, 6AH, Britain.

Mūsų Vytis nr. 1, 1972 Jaunimo
Metai. Akademinių Skautų Sąjūdžio
žurnalas, redaguojamas Ramūnės
Kivilytės. Administratoriaus adre-
sas: Alfredas Kleinaitis, 9207 So. Sa-
wyer, Evergreen Park, Ill. 60642,
USA.

Leonas Urbonas

I Jūrą

Akrilika iš ciklo A, 22x16

Dėmesio Čiurlioniui ir savai kultūrai!

DAIL. DAGYS

Turbūt visi lietuviškosios
spaudos skaitytojai pastebėjo
laikraščiuose straipsnius ar ži-
nutes, kad Europoje ruošiamasi
išleisti knygą apie M. K. Čiur-
lionį, kokios iki šiol dar nebuvo.
Didelio formato knygoje (virš
300 puslapių) numatoma at-
spausiti apie 160 visą puslapį už-
imančių reprodukcijų, jų tarpe
40 spalvotų

Darbu fotografavimą ir jų at-
spausdinimą žadama atlikti ku-
geriausiaai. Galbūt tai bus ištesė-
ta, nes daro vokiečiai specialistai
tį Rytų Vokietijoje.

Knygai tekstą rašo lietuvis
Gytis Vaitkūnas — Vilniaus dai-
lės instituto docentas. Tikėki-
mės, kad ir jis savo mintis apie
M. K. Čiurlionį dėstys moksliš-
kai, logiškai, be siaurų, kreivių
tendencijų ir kad knyga bus pri-
imtina viso pasaulio žmonėms,
besidomintiems menu.

Viskas viliojanti, gražiai ir
maloniai aidi, bet... bet vargas
bus angliškai kalbančiam pasau-
liui — jos nesupras mūsų jau-
noji karta, nei jos draugai...

Todėl šiuo raštu noriu paska-
tinti lietuvių išeivijos kultūros
reikalams komitetus šį klausimą
apsvarstyti ir Čiurlionio knygos
leidėjams parašyti, prašant ją iš-
leisti ir anglų kalba. Laiškas tu-
rėtų patekti į tinkamas rankas,
nes jos redaktorius yra Erhard
Fromhold, Verlag der Kunst,
Dresden, East Germany.

Leidėjams tektų priminti, kad
tos knygos anglų kalba pasaulio
lietuviai nupirktų gerą skaičių
(gal 1000, gal daugiau). Su leidė-
jaus susitarus dėl knygos kainos,
prenumeratas galima būtų rinkti
iš anksto. Blogiausia gal būtų
tai, jei lietuvių neusuorganizuotų
jos platinimo. Tada šį geriausia
knyga apie Čiurlionį turbūt bū-
tų sunkiai surandama. Taigi, pa-
bandykime plačiau paskleisti
Čiurlionį

Ta pacia proga tenka priminti
lietuvių visuomenei, kad yra lei-
džiama Lietuvių Enciklopedija
anglų kalba, kad prie jos išleidi-
mo sunkiai dirba būrelis besiau-
kojančių žmonių. Visuomenė jų
darbu mažai tesidomi ir per-
mažai šį leidinį perka. Jei taip
yra, ką bepadarysi, juk su basliu
žmoniu nepamokysi. Todėl rei-
kia įieškoti kitokių būdų. Man
žmona — ne lietuvių, o angliška
kanadietė, kartą pareiškė tokią
mintį, girdi, jaunavedžiams vie-
toj kitokių dovanų žmonės turė-
tų užsakyti tą lietuvių enciklo-
pediją anglų kalba. Ši dovana
ypač tiktų mišrioms šeimoms.
Kai jauni žmonės tą enciklope-
diją turės savo namuose, be abe-
jonės, ją ir paskaitys. Bedisku-
tuojant mūsų tautos kairiurus
klausimus, besidomint jos pra-
tiesės žmonėmis bei jų darbais ar
šiaip sau įdomaus beięskant, tai
bus puikus šaltinis. Taigi, tene-
nuskamba šie žodžiai tyruose.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

ŠVIETIMO TARYBOJE

GAUNAMOS

A. MOKSLO PRIEMONĖS

Priešmokykl. I g. Malėnos, A - ŽU (ABC spalvotomis iliustr.)	\$1.00
I skyriui: E. Ruzgienė, GINTARĖLIAI, elementoriai	4.50
E. Ruzgienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.75
P. Maldeikis ir V. Milovickienė, MOKYMAS SKAITYTI	
SEIMUJE (naudojantis E. R. "Gintareliu")	30
I g. Malėnos, ELEMENTORIAI E	2.50
II skyriui: G. Cesienė, RUTĖLĖ	3.50
G. Cesienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI I dalis	2.00
G. Cesienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI II dalis	2.00
III skyriui: J. Placius, TĖVIŠKĖS SODYBA	3.00
E. Narutienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
IV skyriui: S. Jonyrienė, LIETUVOS LAUKAI	3.00
S. Jonyrienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (nekirčiuoti)	2.00
S. Jonyrienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
V skyriui: S. Jonyrienė, NAMELIAI MALO BRANGUS (apie	5.00
Visai naujas spalvotomis iliustracijomis ir kirčiuotu	
tekstu vadovėlis. Išeis gale spalio 1972	1.25
Z. Grybinas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
VI skyriui: A. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA apie	5.00
Naujas leidimas, gausios spalvotos iliustracijos,	
kirčiuotas tekstas, Išeina vidury rugsėjo 1972	2.00
J. Placius, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
VII skyriui: S. Jonyrienė, TĖVŲ ŠALIS	3.50
J. Kreivėnas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
VIII skyriui: J. Placius, GINTARAS	4.00
S. Slizys, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
J. Placius, LIETUVOS ISTORIJOS IR LIETUVOS	
GEOGRAFIJOS PRATIMAI	2.00
IX skyriui arba V klasė (Aukšt. mokykl.)	
V. Liulėvičius, LIETUVOS ISTORIJA (konspektas)	.75
Aukštesnioms skyriams ir tėvams	
J. Ambraška ir J. Žiugžda, LIET. KALBOS GRAMATIKA	2.00
Dr. Z. Asoklis, LIETUVOS GEOGRAFIJOS VADOVELIS	1.50
A. Soultis, S.J., BENDRUOMENĖS KELIU	1.50
Lietuvių visuomenės mokslo pratimai	

Tikybės vadovėlis III - V skyriui	
K. P. Čeliešius, KĄ MES TIKIME	4.00
Spalvotomis iliustracijomis modernus katekizmas	
Visoms mokykloms	
MOKYKLŲ DIENYNAI	.50
SĄSIUVINIAI (viena linija)	.25
V. Frankienė, VAIDINIMAI	1.00
B. KNYGOS JAUNIMUI	
J. Minelga, LABAS RYTAS, VOVERE. Iešraščiai vaikams	2.50
G. Ivakšienė, BALTASIS STUMBRAS. Premijuota istorinė apysaka	3.60
D. Bindokienė, MIESTĖ NESAUGA. Premijuota apysaka	3.00
J. Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS. Premijuotas apysakos	3.00
A. Norimas, BE NAMU. Premijuota apysaka	3.00
A. Giedrius, TĖVŲ PASAKOS, II dalis minkštais viršeliais	3.00
A. Giedrius, TĖVŲ PASAKOS, II dalis kietais viršeliais	4.00
C. Grincevičius, VYSKUPO KATINAS	2.50
V. Frankienė-Vaitkevičienė, UŽBURTOS KANKLĖS, kietais viršel.	4.00
V. Frankienė-Vaitkevičienė, UŽBURTOS KANKLĖS, minkštais virš.	3.00

Užsakymus siųsti šiuo adresu: L. RASLAVIČIUS, 7234 So. Sacramento,
Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. (312) 776-3254

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIURLIONIO ANSAMBLIS nauja-
jį koncertų sezoną pradėjo dviejų va-
landų programa Lietuvos vyčių sei-
me Klevelande. Programą atliko miš-
rus choras, vyrų choras, tautinių šo-
kių grupė, moterų choras, pučiamųjų
orkestras, solistai I. Grigaliūnaitė, A.
Gylys, V. Plekaitis. Ją buvo pa-
ruošė: dirigentas Alfonsas Mikulskis,
kanklininkų vadovė O. Mikulskienė,
režisiorius ir šokių vadovas Petras Ma-
želis, šokių vadovas Mindaugas Lek-
nickas, chormeisteris ir pučiamųjų
instrumentų vadovas Rytas Babickas.
Čiurlionio ansamblis spalio mėnesį
turės koncertą Čikagoje, kanklini-
kių grupė gruodžio mėnesį koncer-
tuos Montrealyje.

NAUJAS PARODŲ SEZONAS M.
K. Čiurlionio galerijoje Čikagoje bu-
vo pradėtas rugsėjo 16 d. atidaryta
dail. Nijolės Palubinskienės grafikos
darbų paroda, kuri truks iki rugsėjo
24 d.

PINIGINES PREMIIAS Dunnes
Art Foundation XV metinėje dailės
parodoje laimėjo dvi čikagietės dai-
lininkės — Janina Monkutė-Marks ir
Marija Ambrozaitienė. Paroda buvo
surengta Michiana, Mich., vasarvie-
tės teatre antroje rugpjūčio pusė-
je ir truko dvi savaites.

SYDNEJAUS LITERATŲ SUSI-
RINKIME pagrindinis dėmesys buvo
skirtas Australijos lietuvių poezijos
rinktinėi "Terra Australis", kurią ne-
seniai išleido savo 25 metų sukakties
proga "Minties" spaustuvė — E. P.
Nagai ir Z. Kyzelis. Juozo Almio re-
daguotoj rinktinėje pateikiami biogra-
finiai duomenys ir šių poetų kūrybi-
niai bandymai: Juozo Mikšto, Aldo-
nos Vesčiūnaitės, Antano Gaslūno,
Marijos Irenos Malakūnienės, Prano
Pusdėsrio, Marijos Slavenienės, Jur-
gio Janaviciaus, Kazio Kuncos, Aldo-
nos Prižgintaitės, Broniaus Žalio, Jo-
no Račkaus ir paties red. J. A. Jūra-
gio. Literatūrai nutarė surengti uždara,
padėkos pobūdį rinktinės mecena-
tams.

PROF. DR. ANTANO SALIO bu-
vusieji studentai ėmėsi iniciatyvos
įamžinti velionį dokumentiniame fil-
me. Jam bus panaudota fotografijos
menininko A. Kezio, S.J. sutelkta me-
džiaga — nuotraukos, prieš mirtį nu-
filmuotas ir juoston įrašytas pasikal-
bėjimas. Visi a. a. prof. dr. A. Salio
buvusieji mokiniai bei studentai pra-
šomi siųsti aukas filmo išlaidoms pa-
dengti šiuo adresu: R. Raslavičienė,
7234 So. Sacramento Ave., Chicago,
Ill. 60629, USA. Cekių rašyti — Lit-
huanian Phil Library.

DAIL. EDVARDAS LAPAITIS,

Urugvajuje gimęs jaunuolis, Monte-

video Salon Nacional įvykusioje dai-
lės parodoje laimėjo didžiąją skulp-
tūros premiją.

KLEVELANDO "GRANDINĖLĖ"
savo sėkmingas gastroles Europoje
užbaigė vadovų Liudo ir Aleksandro
Sagių iniciatyva surengta vakariene,
kurioje dalyvavo "Grandinėlės" na-
riai, jų tėvai ir rėmėjai. Sveikinimo
žodį tarė J. Stempušis, tėvų vardu
dėkojo K. Gaizutis. Išvykos dalyvių
įspūdžius papildė nuotraukos ir
skaidrės. Europoje "Grandinėlė" tu-
rėjo šešis koncertus: Londone jos
menu žavėjosi 500 žiūrovų, Mančes-
tertyje — 800, Bonnos Rotušės aikštė-
je — 1.000, Baltijos kurorte Tim-
mendorfer Strand — 250, Hamburgo
universiteto auditorijoje — 900 ir
Stuttgart miesto parke — 2.000.
Hamburge vokiečių televizija spal-
votai juoston įrašė "Grandinėlės"
dviejų valandų programą. "Grandi-
nėlės koncertą Stuttgarte taip pat
rodė televizija sekančią dieną. Į
"Grandinėlės" koncertus dėmesį at-
kreipė ir juos palankiai vertino Bon-
nos, Hamburgo, Stuttgarto spauda.
Popiežiaus Pauliaus VI audiencijoje
jo vasaros rezidencijoje "Grandinė-
lei" buvo rezervuotos pirmosios eilės.
Danutė Sušinskaitė paprašė Paulių
VI pasimelsti už kenciančią Lietuvą.
Jis pažadėjo tai padaryti ir suteikė
specialų palaiminimą. Iš Romos
"Grandinėlė" dvi dienas viešėjo Svei-
carijoje ir dvi dienas Paryžiuje, iš
Bruselio "Sabena" lėktuvu grįžo
Niujorkan. Apie 11.000 mylių kelio-
nė kainavo \$32.000. Po \$350 užsimo-
kėjo kiekvienas "Grandinėlės" na-
rys. Skirtumas buvo padengtas auko-
mis ir nedidelėmis koncertų pajamo-
mis. Išvykoje dalyvavo 58 "Grandinė-
lės" nariai ir 22 ekskursantai. Pasta-
riesiems kelionė kainavo po \$632.

DETROITO KULTūros KLUBAS
spalio 15 d. Lietuvių Namuose su-
rėngs Lietuvos universiteto atkuri-
mo 50 metų sukakties minėjimą, no-
rėdamas pabrėžti šios institucijos di-
delį įnašą į lietuvių kultūrinę bei vi-
suomeninį gyvenimą. Universiteto
auksinio jubilėjaus minėjimą globo-
ja JAV LB centro valdyba. Pagrindi-
niu kalbėtoju jau yra pakviestas ir
sutiko dalyvauti buvęs humanitarinių
mokslų fakulteto dekanas prof. J.
Puzinas.

MARIJA SLAVENIENĖ Sydneju-
je, Australijoje, rašo atsiminimus
apie savo brolį V. Mykolaitį-Putiną.
Didžiausia problema ją sudaro gy-
vyčių asmenų įjungimas į atsiminimų
knygą. Du trečdaliai atsiminimų jau
yra parašyti.

PRANAS NAUJOKAITIS rašo lie-
tuvų literatūros istoriją, kurios pa-
rašymą ir išleidimą finansuoja JAV
Lietuvių Fondas. Pr. Naujokaitis jau
yra užbaigęs pirmąjį tomą ir pradė-
jęs antrąjį.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS UNIVERSITETO cent-
rinuose rūmuose reportažinių nuo-
traukų parodą surengė pirmųjų trijų
kursų studentai, būsimieji žurnalistai
— J. Jakimavičius, A. Palionis, A.
Stanevičius, J. Jakiūnas, B. Jankaus-
kaitė, A. Matulevičius, R. Savickas
ir kt. Nuotraukų ciklai parodos lan-
kytojus supažindino su studentų gy-
venimu, šventėmis ir tradicijomis.

DRAMOS TEATRO VETERANE

Potencija Pinkauskaitė atšventė am-
žiaus 75 metų sukaktį. Vaidinti pra-
dėjusi 1913 m. Rygos "Pašalpos" ir
"Kanklių" draugijų spektakliuose, su-
kaktuviniškė keturis savo kūrybinio
darbo dešimtmečius skyrė Kauno,
Klaipėdos ir Šiaulių dramos teat-
rams, sukurdamą išitąją galeriją dė-
mesio vertų sceninių charakterių
dramose, pjesėse ir komedijose.

BAIGIMINIAI KONCERTAI Pa-
langos naujojoje vasaros koncertų
salėje buvo skirti estradinei muzikai.
Juose dalyvavo "Vilniaus aidų", "Ek-
rano", "Nerijos", "Oktavos", "Estra-
dinių melodijų" ansambliai. Koncer-
tų sezoną užbaigė Vilniaus televizijos
ir radio komiteto lengvosios mu-
zikos orkestras, dainininkų konkurso
"Vilniaus bokštai-72" laureatai ir di-
plomantai.

UNITED TRUST

JANE — LAMBERTON, \$27,500 prašoma kaina. Mūrinis, atskiras 5 kambarių vieno aukšto namas. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Priedo — 3 kambarių butukas rūsyje.

PRINCE EDWARD DR., \$32,500 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis vieno aukšto namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandenių alyva šildomas. Įrengtas rūsys.

SWANSEA, \$33,400 prašoma kaina. 6 kambarių, 2-jų aukštų mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Dideli kambariai. Tuojau galima užimti.

BLOOR — HIGH PARK, \$39,900 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis, 2 aukštų, 8 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Dvi virtuvės, dvi prausyklos, kambarys rūsyje.

ROYAL YORK — BLOOR, \$10,000

000 įmokėti, viena atvira skola. Mūrinis 6 kambarių namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Įrengtas rūsys. Arti požeminio ir krautuvio.

BLOOR — ISLINGTON, \$15,000 įmokėti. Mūrinis, vienaaukštis namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. 6 dideli kambariai, pilnai įrengtas rūsys. Gerai prižiūrėtas namas.

RUNNYMEDE — ANNETTE, \$52,900 prašoma kaina. Dvibutis (duplex). Abu butai po 5 kambarius su balkonais. Kiekvienam butui atskiras šildymas. Arti susikimo ir krautuvio.

BLOOR — HIGH PARK, \$85,900 prašoma kaina. 4 butų po 5 kambarius mūrinis pastatas su garažais ir įvažiavimu. \$10,900 metinių pajamų. Arti požeminio ir krautuvio. Gerai prižiūrėtas ir moderniai įrengtas.

Parūpiname paskolas lengviausiomis sąlygomis.

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3

Antrad.10-3

Trečiad. uždaryta

Ketvirtad.10-7

Penktad.10-8

Šeštad.9-12

Sekmad.9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 6½%

už term. indėlius 1 metams 6¼%

už taupomąsias s-tas (savings) 6 %

už depozitus-čekių s-tas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000 8½%

nekiln. turto — iki \$50.000 8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelių metų čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektros, vandens ir dujas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

ISLINGTON — BLOOR ST. W., arti požeminio ir krautuvio, 6 kambarių vienaaukštis (bungalow). Didelis sklypas, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, įrengtas rūsys. Įmokėti apie \$8.000 ir viena atvira skola.

LAKE CRESC. — **MIMICO**, gražų plytų, naujesnės statybos 6 kambarių namas. Tinkamas didesnei šeimai. Arti susisiekimo ir mokyklos. Prašo \$26.500 su maždaug \$6.000 įmokėjimu. Galima tuoj užimti. Namai be skolų.

DURIE ST. — **ANNETTE**, visiškai naujas, gražų rūpių plytų, 6 kambarių, vienos šeimos namas. Viskas įrengta labai moderniai. Privatus įvažiavimas, garažas. Įmokėti \$7-8.000.

BLOOR — HIGH PARK, mūrinis atskiras, namas, 3 butai — 12 kambarių, 2 ekstra kambariai rūsyje, 2 prausyklos. Du garažai su privačiu įvažiavimu. Namai be skolų. Įmokėti \$12.000.

RONCESVALLES AVE. — **GRENADIER RD.**, moderniai įrengta krautuvė ir 4 kambarių butas. Nepaprastai pulki verslo vieta, lietuviškas rajonas. Įmokėti \$13-14.000, namas be skolų. Vertas dėmesio.

SIX POINT PLAZA — BLOOR ST. W., naujos statybos namas su krautuve ir 5 kambarių butas. Ideali vieta betkokiam verslui arba investavimui. Prašo apie \$20.000 įmokėjimu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVINIKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamojo turto, mielai jums patarnaus **VYT. V. GIRDAUSKAS**

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — **J. GUDAS**

863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

WASAGOJ prie pranciskų stovyklos 3 miegamųjų su visais patogumais vasarnamiu. Mažas įmokėjimas, žema kaina. **KIPLING — ISLINGTON**, 6 kambarių vienaaukštis (bungalow), užbaigtas rūsys, garažas, privatus įvažiavimas. **BLOOR — JANE**, \$10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du aukštus, dideli kambariai, alyva-vandenių šildomas, užbaigtas rūsys, garažas, šoninis privatus įvažiavimas, rami gatvė, geras ir gražus namas.

J. KUDABA

Namų telefonas 783-2105

Taip žygiavo skautai penktosios tautinės stovyklos. Nuo to laiko jau daug kas pasikeitė — vyresniųjų vietoje žygiuoja jaunesnieji. Nuotr. A. Ptašinsko

AUSROS ŽINIOS

Klubo valdybos ir sekcijų vadovų posėdis įvyks rugsėjo 27, trečiadienį, 7 v.v. Bus svarstoma klubo narių metinio susirinkimo programa ir sekančių metų veikla. Metinis susirinkimas numatomas spalio 15 d.

Lengvosios atletikos sekcija šią vasarą sėkmingai dalyvavo baltiečių lengvosios atletikos žaidynėse Toronte liepos 29-30 d.d., lietuvių lengvo-

sios atletikos pirmenybėse Klevelande rugsėjo 9 d. ir baltiečių prieauglio klasės lengv. atletikos pirmenybėse latvių stovyklavietėje Sidrabene (pusiaukelį tarp Toronto ir Hamiltono). Šios pirmenybės užbaigė šiuo metų lengvosios atletikos veiklą, kuriai vadovavo klubo sporto vadovas K. Šapočkinas ir sekcijos vadovas A. Žalauškas.

Lietuvių Dienos proga Montreale Tauras yra pakviestas Ausros klubo jaunių B ir vyrų krepšinio komandas draugiskom rungtynėm. Jei kas numato važiuoti į šią šventę ir galėtų padėti nuvežti sportininkus į Montrealį, prašome pranešti klubo pirm. Algiiui Nausėdui tel. 743-9042.

Tautinių šokių grupė "Gintaras" sveikina savo narius — jau studijuojančius ar pradėdantius studijas įvairiose universitetuose: Balsey Dalia, studijuojančią Toronto-unte jau trečietai; Kazlauskaitę Daną, studijuojančią York-unte antri metai; Kubelskį Algį — Toronto-unte trečietai; Lapaite Ritą, pradėdantį studijas Londone Western-unte; Liulimaitę Rūtą, baigusią Toronto-unte ir tęsiančią studijas Ontario pedagoginėje kolegijoje; Rusną Marių, pradėdantį fotografijos meno studijas Ryerson institute; Saplį Liną, pradėdantį studijas Toronto-unte; Sinkevičiūtę Astą, — Toronto-unte; Stanionytę Ireną, studijuojančią Humber kolegijoje antri metai; Sileiką Antaną — Toronto-unte; Valadkų Mikį, studijuojantį Toronto-unte trečietai; Vanagą Algį — Toronto-unto Erindale kolegijoje trečietai; Vasiliauskaitę Giedrę — Toronto-unte; Žulį Vytautą, studijuojantį Toronto-unte antri metai. Linkime ištvermės ir sėkmės siekiant užsibrėžtų tikslų!

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Stanfieldas pažadėjo rinkėjams sekančiais metais sumažinti pajamų mokesčius 7%. Pirmiausia į jį pratestų iki 1973 m. sausio 1 d. galiojanti premjero P. E. Trudeau vyriausybės pajamų mokesčio sumažinimą 3%, o nuo 1973 m. liepos 1 d. pridėti dar 4%. R. Stanfieldo nuomone, pajamų mokesčių sumažinimas duotų naują impulsą krašto ekonomijai. Savo pozicijas Ontario provincijoje konservatoriai bandys sustiprinti iš provincinės vyriausybės pasitraukusiu teisingumo ministru A. Lawrence, kuris dabar bus federacinės partijos kandidatas į parlamentą. NDP socialistų vadas D. Lewis vis dar tęsia sąrašą "bomais" pavadintų didžiųjų bendrovių, kurios, pasinaudodamos dabartiniais įstatymais, vengia pajamų mokesčių. Ši jo taktika yra susilaukusi nemažos kritikos dėl nevisiškai tikslų skaičių. Be to, bendrovės nuo mokesčių atleistas sumas panaudoja naujomis darbovietėmis steigti, o darbų skaičiaus didinimas dabar yra pagrindinė Kanados problema.

Paskelbti nauji statistikos duomenys apie bedarbių skaičių. Liepos mėnesio sezoniniu mastu bedarbių buvo 6,3%, o rugpjūtį jau susilaukta 6,7%. Iš tikrųjų bedarbių skaičius rugpjūčio mėnesį sumažėjo 30.000 iki 503.000, bet vis dar tebėra didesnis 48.000 už praėjusių metų rugpjūtį. Taigi, visos ligšiolinės pastangos sumažinti nedarbą nedavė reikiamų rezultatų. Kritikos balsų susilaukė premjero P. E. Trudeau vyriausybės nutarimas vietinės iniciatyvos LIP programą pratęsti tik po rinkimų.

Kanados darbo jėgos ekonomistas T. Stopa atkreipė spaudos dėmesį į daugelio kanadiečių piktnaudkojamą nedarbą draudą. Pasak jo, nevisi 503.000 bedarbių nori dirbti ir ieško darbo. Kai draudos pašalpos buvo padidintos iki \$100 į savaitę ir kvalifikacinis darbo periodas sumažintas iki 8 savaičių, mažiau uždirbantieji dabar stengiasi mesti darbą ir gauti nedarbo draudą. Ją gaunantys taipgi neskuba įsijungti į darbą net ir tais atvejais, kai jiems surandamas darbas. I šią problemą buvo priverstas atkreipti dėmesį ir Londono, Ont., viešesės premjeras P. E. Trudeau. Jis žadėjo sutvarkyti visus nedarbo draudimo piktnaudkojimo, nors iš tikrųjų nedarbo draudą reformo-

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, rugsėjo 24, bus visų ateitininkų ir tėvų iškyla į Toronto salą — Hanlan's Point. Yra kviečiami visi jaunučiai, vyr. moksleiviai, studentai, visų ateitininkų tėvai ir sendraugiai. Visi kartu dalyvausime 9 v. Mišiose Priskėlimo šventovėje ir tuoj po Mišių kartu vykstame į Toronto uostą, o iš ten laivu į Hanlan's Point. Kurie turi automobilius, prie uosto yra autoikstė. Visi prašomi pasimti po \$1; reikės sumokėti už tramvajaus bilietą ir persikėlimą laivu. Užkandžiai bus parūpinoti. Kurie negali vykti kartu po 9 v. Mišių, yra prašomi atvykti vėliau. Tik nesumaišyti salų, nes jų yra 3. Esant blogam orui, iškylas nebus, bet po pietų 2 v. bus visų jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimai L. V. Namuose. Kadangi, esant gražiam orui, bus vykstama tuoj po 9 v. Mišių, tai į Mišias galima ateiti "iškyliškai" apsiręngus. Visi dalyvaus! Studijų dienos praėjus savaitę! Wasagoje praėjo su dideliu pasisekimu. Paskaitas skaitė Algis Stankus ir Vytautas Klioriys. Smulkesnis aprašymas bus vėliau.

Havajų vakaras, kuris jau yra tapęs tradiciniu, įvyks šeštadienį, spalio 21.

Kas dar skolingi už žygį "Ateičiai", prašome paskubėti ir pasiųsti surinktus pinigus.

Dėkojame ses. Ignei, kuri iš Toronto išvyksta, už visokeriopą pagalbą ateitininkų veikloje.

Skautų veikla

• Šį sekmadienį, rugsėjo 24, pradėdant žiemos veiklą, "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu su vėlavomis dalyvaus 11.15 v.r. pamaldose, po kurių bus trumpa abiejų tuntų sueiga. Į salę visi tvarkingomis uniformomis renkasi 15 min. prieš 11 v.

• "Rambyno" tunto vadija rugsėjo 17 d. ir "Satrijos" — rugsėjo 19 d. savo posėdžiuose apsvartė žiemos veiklos kryptis ir padiskutavo praėjusios stovyklos reikalus.

• Gauti austi diržai skautėm ir vyr. skautėm. Kreiptis į ps. A. Jankaitienę tel. RO 2-3838.

• Akademikų skautų-čių stovykloje Dainavoje sesės I. Stanionytė ir A. Abromaitė-gave tikrųjų narių spalvas. Sveikiname!

• LS Seserijos vadijos vyr. skautų skyriaus vedėja S. A. Bačkaitienė praneša, kad vyr. skautų dainos konkursas pratęsiamas ligi lapkr. 1 d. Anksčiau konkurse dalyvausius turi teisę, jei nori, pakeisti dainos žodžius ar melodiją.

• Mindaugo dr-vės vadovybės posėdis — šį šeštadienį, rugsėjo 23 d., 4 v.p.p. Vieta? — Vadovai žino. C. S.

Pajieškojimai

Vlado Erslovo (tėvų vardas Juozas), iš Rokiškio 1944 m. išvykusio į Torontą Kanadoje, įsiekio Olinškas Henrikas. Pranešti: Joseph Jackson, 615 N. Walnut St., Lansing, Mich. 48933, USA.

Ieškomas Jonas Ašmutis, išvykęs iš Lietuvos 1944 m., gyvenęs Zana-vykiose, Griškabūdžio-Barzdų apylinkėse. Rašyti: S. Budrevičienė, 443 Clendenan Ave., Toronto 9, Ont., Canada, arba skambinti tel. 782-8444.

metam. Daugiausia ji liečia keitimą mokslininkais. Vienas šios sutarties paragrafas numato metinį trijų pasižymėjusių kanadiečių mokslininkų pasiuntimą viename mėnesiu į Sovietų Sąjungą ir trijų sovietų mokslininkų atvykimą Kanadon. Abiejose kraštuose jie skaitys paskaitas, praves seminarus ir susipažins su atliekamais įvairiais moksliniais tyrimais. Kaip ir lig šiol tokiais atvejais, Kanadon atsiunčiami sovietų mokslininkai greičiausiai bus panaudoti komunistinei propagandai ir gal būt net didesniai ar mažesniai špiunažui.

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

TV-HIFI

Taisom ir parduodam prieinamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūsyje, vandenių alyva šildomas, 6 kambariai pirmame aukšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie \$20.000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuojau į pietus nuo Bloor. Apie \$6.000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

SUNNYSIDE AVE. — HOWARD PARK, apie \$10.000 įmokėti, 10 didelių kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas vandenių alyva šildymas, 3 virtuvės, vieta garažui, viena atvira skola 10-čiai metų, greitas užėjimas.

PARKDALE RAJONE, 8 kambarių kvadratinio plano atskiras namas, apie \$7.000 įmokėti ir viena atvira skola, vandenių alyva šildomas, 2 prausyklos, tinkamas nuomoti rajonas, užbaigtas rūsys.

RUNNYMEDE — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, 2 modernios prausyklos, 2 modernios virtuvės, nauja alyva šildymo sistema, privatus įvažiavimas, netoli Bloor. Prašoma kaina \$27.900.

INDIAN RD. — BLOOR, apie \$10.000 įmokėti, gražus rūpių plytų atskiras namas, 6 didžiuliai kambariai, pulki ultra moderni virtuvė ir prausykla, vandenių alyva šildomas, užbaigtas rūsys, garažas su plačiu įvažiavimu, visai netoli Lietuvių Namų.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus

6% už šerūs (numatoma)

6% už taupymo s-tas

6¼% už 1 m. term. dep.

6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgicijus

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — DUPONT, \$22,900, šeši šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, kvadratinis planas, gilius ir apšildomas rūsys, tinkamas polsio kambariui.

RONCESVALLES — HIGH PARK, \$12,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 1 mortgicijus, dvigubas garažas.

PEARSON — SORAUREN, \$5,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 6 kambariai, moderni virtuvė, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas. Turi būti parduotas, nes savininkas nusipirko kitą namą.

\$6,000 įmokėti, 10 kambarių, plytinis, atskiras, 2 prausyklos, 2 virtuvės, dvigubas garažas, 8% atviras mortgicijus; prašo \$33,900.

MISSISSAUGA — CAWTHRA, \$32,900 (back split) vienaaukštis (bungalow), 7 kambariai, pristatytas garažas, 6¼ mortgicijus, 2 prausyklos.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS

P

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAGARBA HIMNUI

Du JAV sportininkai negrai — V. Matthews ir W. Collett olimpinio žaidimo komiteto buvo diskvalifikuoti už netinkamą laikyseną. Kai buvo grojamas JAV himnas, kai 80.000 žiūrovų ir sportininkų stovėjo ramiai, tie negrai šaipėsi, šokinėjo, niekinėdami JAV himną. Kai po to himno žiūrovai ėmė juos uiti, tie atsakė komunistiniu ženklu — sugniaužtu kumščiu.

Panašus negrų sportininkų išsišokimas įvyko 1968 m. Mexico City, kur tada vyko olimpiniai žaidimai. Tada T. Smith ir J. Carlos buvo pašalinti iš tų žaidynių už komunistinių ženklų demonstravimą. Ateityje numatoma iš tokių sportininkų atimti jų pasižymėjimo ženklus. Šį kartą Miunchene gauti medaliai nebuvo atimti, bet naujų medalių jie nebe-laime.

Diskvalifikuotieji negrai sportininkai aiškino, kad jie tik kariuomenėje gerbė himną, o privačiame gyvenime jie himno negerbia, olimpinius žaidimus jie laiką privačiu dalyku. Tai rodo koks menkas tautinis ir, pasakytiau, civilinis auklėjimas JAV. Tiesa, amerikiečiai, kaip ir kanadiečiai, nėra išauklėti gerbti himną. Tai kaltė tų kraštų vyriausybių, kad valstybinės mokyklose nėra nei religinio, nei apolaim auklėjimo. Neišauklėtas jaunimas — neišauklėta visuomenė. Taip pat kraštų vyriausybės daro netaktą, kai įsako himną groti ten, kur jis netinka. Pvz. himnas grojamas kino teatruose, pradedant filmo seansus. Kino teatre būna 20-30 žiūrovų, kurie sėdi kojas pasidėję ant priekinių kėdžių ir rūko cigaretės ar valgo popkornus. Ar tai vieta himnui, jei jo niekas negerbia? Himnai grojami ir balni pasibaigus, kai kartais kalkuriu balius dalyviai jau nebegali pastovėti. Himnas turėtų būti grojamas ar giedamas per iškilmes, kai visi žmonės yra rimtai nusiteikę.

Laisvoje Lietuvoje buvo ir nemykėtų žmonių, bet jie Lietuvos himną gerbė. Jei koks senas žmogus

himno reikšmės nežinojo ir nesuprato, jis darė taip, kaip visi, arba kas nors jam iš šalies patarė.

Lietuviai turėjo augštesnį himno gerbimo supratimą net už vokiečius. Jau miręs gen. Lietuvos konsulas Niujorke Budrys, kurį laiką buvo konsulu Karaliaučiuje. Jis aprašė, rodo, 1935 m. Rytprūsioje įvykusias kavalerijos varžybas, kuriose dalyvavo ir Lietuvos kavalerijos karininkai. Ten majoras Andriūnas laimėjo pirmą vietą. Buvo susitarta — kuri laimė laimės pirmą vietą, bus sugrotas jos himnas. Laimė teko Lietuvai. Tuo momentu per aikštę Lietuvos gusarų pulko viršila Gilnskis. Jis, išgirdęs grojant Lietuvos himną, sustojo vietoje ir, pridėjęs ranką prie kepurės, ištovėjo iki himno pabaigos. Tai pastebėjo visi tribūnoje buvę vadovai ir svečiai. Vokiečių generolas pareiškė konsului Budriui: "Abejoju, ar vokiečių viršila būtų taip greitai susiorientavę, jei būtų buvęs grojamas vokiečių himnas, kaip susiorientavo lietuvių viršila." O himną reikia gerbti visu valstybiu, jei esi ten, kur jis grojamas.

Lietuvoje lietuviai mokėjo gerbti himną, bet už Lietuvos ribų jau nevisi moka jį gerbti. Vieni himno giedojimo metu rankas laiko susinėrę ant pilvo ar užnugarįje, o kailkurie — pasirėmę ant kėdžių. O pagarbą himnui atiduodama stovint tiesiai, laisvai nuleidus rankas. Toks stovėjimas tinka rikiuotėje ir nerikiuotėje. J. Vė.

VOLTAI

"T. Z." 1972 m. rugpjūčio 31 d. straipsnyje "Elektros pavoja! gyvybei" rašoma, jog "115 voltų nevarys skalbiamos mašinos, reikia 220". Peršasi mintis, jog autorius galvojo apie džiovinimo mašiną, nes skalbimo mašinai užtenka 115 voltų.

V. Semaška

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvės. Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALUS GAMINIAI tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prie Keele požeminio stotį) YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL Sheppard Ave. (Don Valley Parkway) ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, žaidytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilii skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavinėti įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UZDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College) Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY Dirbas sąžiningai ir garantuotas Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas 430 BATHURST ST. Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT. Vežamas turtas pilnai apdraustas Skambinti tel. LE 4-1403 30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

ATIDARYMO ISKILMĖS

Nuo 1969 m. rudens, kai buvo prasta žemė naujojo Jaunimo Centro statybai, daug buvo spaudoje rašoma bei įvairiuose pokalbiuose kalbama apie Jaunimo Centro reikšmę, apie jėzuitų uždavinius lietuviško jaunimo auklėjime bei mūsų švietimo ir kultūros dirvnuose. Surinkti virš pusės milijono dolerių naujajai statybai nebuvo lengva. Todėl lietuvių visuomenei bei jaunimui ilgainiui reikėjo laukti naujųjų rūmų atidarymo dienos. Pagaliau šios sulaukėm rug-sėjo 10 d. Rytą minia lietuvių apsu-po paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę, esantį prieš pat naujųjų rūmų fasadą, kuriu augstumoje archit. J. Muloko plytose išdėstyta šviečia M. K. Čiurlionio "Vizija" su ryškiai dominuojančiu Vyčiu. Prieš 10 v. ryto prie pat paminklo atsirado al-torius, ir vysk. V. Brizgys su Tėvų Jė-zuitų asista išėjo atnašauti Mišių. Prieš atiduodant pagarbą Dievui Mi-šių aukoje, iš visų krūtinų suskambė Lietuvos himno žodžiai ir į padangę palengva kilo JAV ir Lietuvos vėlia-vos. Tai buvo nauja ir įspūdinga akimirka. Bent iki šiol daugumoje mūsų bažnyčių tautinių švenčių metu Lietuvos himnas giedamas po Mi-šių.

Po Mišių, atlaikytų po atviro dan-gumi, ir vyskupo pamokslo Lietuvos gen. konsule Čikagoje J. Daužvardie-ni tarė trumpą atidarymo žodį ir perkirpo kaspiną. Tada minia lieptu, kuris nuo paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę vedė tiesiai į Čiurlio-nio Galeriją naujuosiuose rūmuose, pajudėjo į vidų pirmą kartą pa-matyti ką tik baigtų patalpų, ku-rių net penkerius metus buvo lauk-ta. Apėjus visus keturis augštus, iš kurių galutinai įrengtas tik vienas (puikios klasės Dariaus-Girėno lit. mokykla bei Pedagoginis Lietuanis-tikos Institutai), būsimosios kavinės patalpose visi svečiai jėzuitų rėmėjų lietuvių ponų buvo vaišinami kava bei pyragaičiai. Spūstis buvo didelė, nes tai buvo neeilinė ir ilgai lau-ka šventė. Matėsi įvairių pažiūrų ir įvairaus amžiaus žmonių, nes juk lietuvių jėzuitai Čikagoje vienodai vi-sus gerbia ir visiems tarnauja. 3 v. p.p. įvyko įvairių atskirų patalpų šventiniai, o 6 v.v. iškilmingas ban-ketas po \$50 asmeniui. Manoma, kad tą dieną per Jaunimo Centra per-ėjo apie 3-4.000 žmonių.

KO DAR TROKSTA?

Kaip minėjau, naujais JC nors jau atidarytas visuomenei, bet jame dar daug ko trūksta. Dar galutinai nesusipėta įrengti Čiurlionio Gali-rijos ir Lietuvos laisvės kovų bei lau-dies meno muzėjus. Šių dviejų gry-nai kultūrinių įstaigų atidarymas įvyks Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Tuo rūpinasi Čiurlio-nio Galerijos direktorė, nors pati ga-lerija bus greit sutvarkyta. Gal kiek ilgiau teks palaukti kavinės, kuriai skirtas rūsys. Jėzuitai dar turi kelias dešimtis tūkstančių dolerių skolos už naują statybą. Tad reikalus ir tvarkė taip, kad pirmiausia būtų įrengtos labiausiai reikalingos patal-pos. Kun. J. Kubilius Čikagoje pra-leido 15 savo kūrybingiausių metų ir, kitų jėzuitų bei daugelio lietuvių pa-

JAUNIMO KONGRESO NUTARIMAI

(Atkelta iš 3 psl.)

kad ir "Draugo" kultūrinį priedą, kuriame tos informacijos yra pakankamai gausu. Antroje rezoliucijoje norima gauti pinigų iš fondų. Kas nenori gauti pi-nigų? Bet ar kongresas išėjo bent su vienu išliekančios reikš-mės kultūrinio projektu, kuris pvz. turėtų būti įvykdytas iki se-kančio kongreso. Nutarimuose tokio projekto nesimato. Tai kas gi duos pinigų nežinia kam?

Politiniai reikalai

Beveik pusė kongreso nutari-mų skirta politiniams dalykams. Tai rodo jų aktualumą jaunimo tarpe. Didžioji nutarimų dalis yra deklaracinio pobūdžio. De-klaracijos yra geros, visiems pri-imtinos. Jieškant praktiškų poli-tinės veiklos būdų, numatyta išteigti jaunimo politinių reika-lų komisiją. Ir tai yra gerai, pri-leidžiant, kad toji komisija veiks sutartinai su dabar jau esančiais mūsų politiniais veiksniais. Tu-rint galvoje dabartinės PLB val-dybos nusistatymą pripažinti mūsų politinės veiklos vadova-vimą VLIKui, logiškiausia būtų, kad jaunimo politinė komisija ir veikų VLIKo sąstatę, juoba, kad ir pats VLIKo pirmininkas yra pareiškęs palankų pageida-vimą ta prasme.

Apmatstymus baigiant Susumuojant atrodo, kad tik

dedamas, pajėgė surinkti apie \$500.000 naujajai statybai. Todėl ne be reikalo kalkas siūlo naująją kavinę Jaunimo Centre pavadinti kun. J. Kubiliaus vardu.

IDOMUS LEIDINYS

Naujojo Jaunimo Centro atidary-mo proga išleistas stambus ir tikrai įdomus leidinys "Mūsų Žinios", 156 psl. apimties, redaguotas Danutė Va-karės ir išpuostas kun. A. Kezio bei kitų foto menininkų nuotraukomis ir jaunųjų dailininkų grafikos dar-bais. Leidinyje kaip ant delno mato-si, kaip brenodo naujųjų statybų min-tis, kaip prasidėjo pirmieji vajai (idėta jaudinanti Danguolės Kvilytės nuotrauka, kai ši maža mergaitė atidavė pirmąją dešimtinę kun. J. Kubiliui vajuos pradžia), kaip buvo prasta žemė naujajai statybai, kaip pamazų augo naujųjų rūmų sienos, o po to ir vidaus įrengimai. Leidi-nyje sudėta ne vienas šimtas įvairių organizacijų bei pavienių asmenų sveikinimų. Kad tie sveikinimai ne-pasidarytų nuobodūs, kun. A. Kezy-s sugebėjo kone kiekvieną jų pajvai-rinti istorinėmis ir kartu meniškai užfiksuotomis nuotraukomis iš veiklos Jaunimo Centre per praėjusius 15 metų. Vartydamas sveikinimus bei gražius linkėjimus jėzuitams, susi-darai istorinį valdžią, kas vyko gy-vajam Jaunimo Centre per eilę me-tų. Todėl kitur gyvenantieji lietu-viai "Mūsų Žinių" stambųjį leidinį turėtų įsigyti, nes kiekvienam jis bus įdomus ne tik menine, bet ir istorine reikšme. Reikia tikėti, kad po eilės metų tas leidinys bus gaudomas kaip istorinė relikvija. Jo kaina tik \$1 ir gaunamas pas lietuvių jėzuitus, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, U.S.A.

TRUMPAI

Atidarius naująjį Jaunimo Centrą ir jį sujungus su senuoju, vėl pra-sidėda gyvas judėjimas. Rugšėjo 30 d. JC didžiojo salės "Margutis" ren-gia Windsorio lietuvių kvarteto koncertą. — Spalio 1 d. ten pat įvyks L.Z.S. cv rengiamas rašytojo V. Alan-to 70 m. anž. suakties minėjimas-akademija. Pagrindinę kalbą pasakys iš Los Angeles atvykęs žurn. Br. Rai-la. Vyt. Alanto dramos veiklų iš-traukas scenoje perduos aktorai: D. Juknevičiūtė, E. Viliūnė, L. Ba-rauskas, A. Dikinis, J. Kelečius, J. Valentinas ir kiti. Po akademijos vyks bendras visų dalyvių susipažini-mo su suktakuvininku pobūvis. — Spalio 11 d. JC didžiojo salės ren-giamas kun. J. Kubiliaus bei kun. J. Borevičiaus išleistųjų ir naujojo JC direktoriaus kun. G. Kijausko sutiktuvių pobūvis. — Kun. A. Tamo-šaitis, SJ, dvejus metus vedęs Mad-rido radijo stotyje lietuviškas pro-gramas, skirtas Lietuvai, o taip pat ten paruošdaves programas ir Sibi-riui lietuviams, grįžo į Čikagą ir vėl įsijungė į lietuvių jėzuitų veiklą. — Teko patirti, kad dr. L. Kriaučeliū-nas, buv. IV tautinių šokių šventės rengėjų pirmininkas, iš savo asmeni-nės kišenės žada paskirti po \$50 auką visiems liet. laikraščiams, kurie ra-šė apie praėjusią šventę.

AR JAU PRATĖSĖT "T. ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ?

du nutarimų skyriai turi dau-giausia praktiškios prasmės, bū-tent, apie talką atskiriems kraš-tams ir politinius klausimus. Or-ganizacinis skyrius yra silpnas, iš anksto neapgalvotas ir nei-sdiskutuotas. Norint, kad jauni-mas pasiliuktų Bendruomenės ri-bose, tam skyriui reikia eilės pa-taisų bei pakeitimų. To negali-ma padaryti nutarimuose numa-tytu trumpu laiku — iki šių me-tų pabaigos. Praktiškiausia būtų paruošti visa tai iki ketvirtitojo PLB seimo, įvykstančio 1973 m. rudenį.

Iš visų kitų nutarimų atrodo, kad jaunieji pasijuto kaip tas Kristupas Kolumbas, atradęs Ameriką — žemę, kurioje nieko nėra, viską reikia pradėti orga-nizuoti. Tikrovė yra kita. Lietu-vių emigracija yra jau daugiau kaip šimtmetis senumo. Tame ilgame laikotarpyje išieivai daug savo tėvynę patarnavo — poli-tiškai, tautiškai ir finansiškai. Tebetarnauja ir dabar. Mums šiuo metu reikia ne praeitį nu-braukti, bet stengtis naujai gy-lančias jėgas į bendrą kelią įjungti. Vis toliau skaldydami-si, vis naujas organizacijas kur-dami, mes ne tik nieko gero ne-nuveiksime, bet susiskaldė visi svetimųjų jūroje žūsimė. Nau-dos iš to bus tik tiem, kurie sie-kia mūsų tautos likvidavimo.

Kursėnai ir Papilė

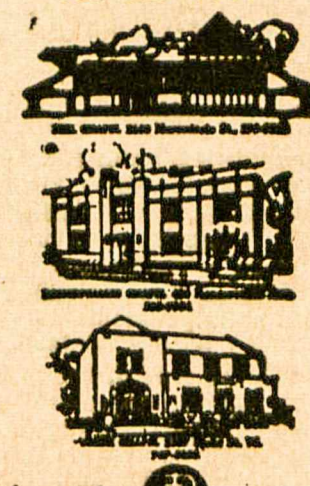
Nušienavę pievas prie Ventos ūkininkai kauges palikdavo per naktį. Iš ryto atsibudę neberas-davo, nes išsiliejęji Venta sieną nunešdavo. Ūkininkai klausdavo vienas kitą: "Kur sienas?" Iš to kilo pavadinimas Kursėnai.

Kitoje vietoje ūkininkai ras-davo labai daug šieno ir sakyda-vo: "Ir vėl kas sieną papylė!" Iš to kilo pavadinimas Papilė.

(Iš lietuvių tautosakos)

• Dėdė Samas negauna pensij-os, nors jo plakatas ragino jau-nimą stoti į kariuomenę II D. karo metais šūkiu: "I want you!" Šį plakatą sukūrė dail James Montgomery 1938 m., pozuoto-ju pasirinkęs saksafonistą Wal-ter Botts, I D. karo veteraną. Amerika simbolizuojančiam Dė-dei Samui savo veidą paskolinęs W. Botts dabar jau yra 71 metų amžiaus. Kai jis kreipėsi į JAV veteranų administraciją, prašy-damas pensijos, jo prašymas bu-vo atmetas. 1917-18 m. fronto linijose jis buvo ryšininku tik 80 dienų, o veterano pensijai reikia 90 dienų.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

SPECIALIAI SVENTĖMS I LIETUVĄ PILNAI APMOKETA
Nemokamas pristatymas

DIRBTINIO KAILIO IMITACIJA \$108.00
Vertingiausia dovana giminėm. Užsakykite šiuos liuksusinius šiltus apsiustus. Fantastinės vertės. Pasirinkimas iš ūdos (lygios ir dryžuotos), persiško avinuko (broadtail, mouton).

10 SKARELIŲ \$54.90
5 VILNONES SKARELĖS, su didelem ar mažom geleim bei turkišku raštu ir
5 ŠILKINĖS SKARELĖS, labai gražios
Oro paštu \$63.40

5 DIDELES VILNONĖS SKAROS \$96.00
54 x 54 inčų su kutaip aplinkui ir gražiomis geleimis (maždaug 500 rublių vertės).
Oro paštu \$113.00

SPECIALI KOMBINACIJA
Geriausios medžiagos - \$169.00
3 jardai vyriškam žieminiam apsiustui medžiagos, 100% vilna, 3 jardai moteriškam žie-miniam apsiustui medžiagos, 100% vilna, 3 ir pusę jardo vy-riškai eilutei medžiagos, 100% vilna, 3 jardai moteriškam žie-miniam drabužiui medžiagos, 100% vilna, 2 paklodės, (dvi-gubo dydžio), 2 pagalvėlių įval-kai, 6 turkiški rankšluosčiai.

DELICIOSUS \$63.00
1 sv. deg. kavos, 1 sv. šoka-ladinių bonbonų, 2 1/2 sv. cuk-raus, 2 1/2 sv. ryžių, 2 sv. rūk. bekono, 1 sv. sviesto, 1 sv. sū-rio, 1 sv. maiš. vaisių, 2 sv. vengriškos dešros, 1 svaroš maiš. vaisių marmelado, 1 sv. makaronų, 1/2 sv. figų, 1/2 sv. biskvitų, 1/2 sv. grietinių pyragaičių.

TURIME IR DAUG KITŲ PUI-KIŲ SPECIALIŲ SIUNTINIŲ.
PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKA-MŲ KATALOGŲ.
UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, Fifth Floor
NEW YORK, N.Y. 10010, USA.
Telefonas: 982-1530

LABAI SVARBU
Vartoti drabužiai
PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ.

MES TURIME 23 METŲ PA-TIRTĮ ŠIAME VERSLE IR DAUG TUKSTANČIŲ PATENKINTŲ KLIENTŲ.

LABAI SVARBU
Vartoti drabužiai
PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ.

MES TURIME 23 METŲ PA-TIRTĮ ŠIAME VERSLE IR DAUG TUKSTANČIŲ PATENKINTŲ KLIENTŲ.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina elsmo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

Rinkiminės prakalbos

Iš salės, kurioje kalba į par-lamentą noris būti išrinktas kan-didatas, išsėina laukan vienas klausytojų.

— Ką jis ten daro? — klausia kiti.

— Kalba.

— Apie ką kalba?

— Iki šiol jis to dar nepasakė.

ŠYPSĖNOS

Dvejopa demokratija

Sov. Sąjungos diplomatas kal-ba su JAV atstovu. Rusas klaus-ia:

— Kiek pas jus darbininkas uždirba i mėnesį?

— Apie 500 dolerių.

— O kiek kainuoja pragyve-nimas?

— Apie 250 dolerių.

— Tai kur žmonės deda liku-sius pinigus?

— Tai jų reikalas, valdžia tuo nesirūpina. Pas mus demokrati-ja, — atsakė amerikietis.

Po to amerikietis klausia ru-są:

— O kiek uždirba jūsų darbi-ninkas?

— Šimtą rublių i mėnesį.

— O kiek kainuoja pragyveni-mas?

— Du šimtai rublių.

— Tai kaip darbininkas gali pragyventi?

Tai jo reikalas. I asmeni-nius dalykus valdžia nesikiša. Pas mus irgi demokratija.

Sovietinis gudrumas

Maskvon turėjo atvykti užsie-nio žurnalistų ekskursija. Atbė-gio partijos būstinėn pareigūnas ir sako, jog toj vietoj, kur turi praeiti žurnalistai, yra duonos parduotuvė. O prie jos stovi ki-lometrinė eilė žmonių, laukian-čių duonos.

— O kas yra šalia tos pardu-otuvės, — paklausė centrinio partijos komiteto narys.

— Iš vienos pusės yra taupo-moji kasa, iš kitos — gyvenamas namas.

— Sukeiskit iškasas: prie duo-nos parduotuvės pakabinkit iš-kabą su taupomosios kasos užra-šu, o prie kasos — duonos par-duotuvės iškabą.

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:
(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas
REALTOR ➔ **231-6226**

Frank Barauskas
Insurance Agency Limited ➔ **231-2661**

Gerardas Balčiūnas
Advokatas (barrister, solicitor) ➔ **233-9632**

BEST ELECTRO NUO LOJNOS IKI DANGORAIZIOI
VERSLIO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastotas)
Priėmimo laikas pagal susi-tarimą telefonu 537-1708

MEDUS - reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induoz ar korliuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILAYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valan-dos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ry-to iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadi-iais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE DUDA
769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Praėjusį sekmadienį, esant gražiam orui, daug žmonių dalyvavo Springhurst lietuvių pamaldose. Vasarvietėje pamaldos bus laikomos sekmadieniais 11 v. iki Padėkos sekmadienio.

— Iš parapijos bažnyčios palaidotas a.a. Bonifacas Cilks. Velionies artimiesiems gili užuojauta.

— Praėjusį sekmadienį atliktos pamaldos Keswicko apylinkėje įsikūrusiems lietuviams Jono ir Bronės Morkūnų vasarvietėje.

— Lietuvių kapinėse kasami pamatai naujiems paminklams. Kas dar šį rudenį ketina statyti paminklus, prašomi pranešti klebonijai.

— Vaikams, ateinantį pavasarį besiruošiantiems pirmajai Komunijai, tikybės pamokos prasidės po Padėkos savaitgalio. Vaikai registruojami klebonijoje.

— Šį sekmadienį 11 v. pamaldose Springhurst prisimenamas a.a. Kazimieras Endriukaitis.

Lietuvių evangelikų liuteronų

Išganytojų parapijos žinios
— Šį sekmadienį 9.30 v. pamaldos ir sekmadienio mokykla.

— Ateinantį mėnesį Kanados Lietuvių Dienos proga Montrealyje kun. koordinatorių Algimantas Žilinskas laikys pamaldas. Pamaldų laikas bei vieta bus paskelbta vėliau.

Kazys Baltrūnas dalyvavo Warner Bros. Productions Torontose paruoštame filme "Class of 44" kaip statistas. Fotografų skyrėms pakviestas, vieną savaitę dalyvavo Miunchene olimpinų žaidynių filmavime. Ten su tikio keliis lietuvių sportininkus, dalyvavusius žaidynėse. Grįždamas į Kanadą, aplankė Šveicariją ir Prancūziją. Šį rudenį Kazys, po vienerių metų studijų Yorko universitete, įstojo į Ryerson institutą studijuoti fotografijos meno.

VIENTINELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymai jūdėmis, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M.D. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ISLINGTONO RAJONE parduodamas 4 miegamųjų labai gerame stovyje namas. Skambinti 239-8368 arba 274-6464.

GAZOLINO STOTIS, krautuvė ir patalpos gyventi parduodamos savininkui, išsinantį p. pensiją. Gazolino parduodama 150,000 gal. ir metus. Krautuvės apyvarta apie \$1,500 ir savaitę. Labai geri vidaus įrenginiai. Stotis yra Wasaga Beach prie labai judraus kelio. Skambinti St. Dargiuliui teiraujantis smulkesnių informacijų tel. 231-6226, Frank Barauskas, Realtor.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir prausykla III-me augšte. Yra garažas. Skambinti tel. 762-4246.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotą 2x4, durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

MORTGICIAI Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mirtiesius prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsiu, klemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAŽYMO darbus — išorėje ir viduje. Skubus pataravimas, pigesnė kaina. Skambinti po 5 v. p. tel. 535-2581 (klausti Joe).

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. p. B. Tarvydui tel. 767-4737.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimą ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

BARONESSA Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusektiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos kainos.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS.

XVIII-ji KANADOS MONTREALYJE

Šeštadienį:

KREPŠINIO RUNGTYNĖS 12.30 v.p.p.

DAILĖS PARODA ir BALIUS 7 v. vakaro

Sekmadienį:

IŠKILMINGOS PAMALDOS KATALIKAMS 11 v. ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve St., Montreal. EVANGELIKAMS—11.30 v.r. Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance St.

AKTAS ir KONCERTAS 3 v. p.p.

JAUNIMO POBŪVIS 7 val. vakaro

Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal

Šv. Kazimiero parapijos salėje

Lietuvių Diena — tautinio solidarumo diena ir puiki proga aplankyti montrealiečius bei sutikti visos Kanados lietuvių

La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal

- Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir jos programa.
- INFORMACIJA: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que. Tel. 766-5827. Atvykusiem į Montrealį šeštadienį informacijos centras veiks Apšros Vartų parapijos salėje. Tel. 768-0037.

Padėkos šventės savaitgalyje — SPALIO 7 ir 8 dienomis

Dalyvauja: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų par. choras, Hamiltono mergaičių choras "Aidas", meniniai jaunimo vienietai: Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Choro vadovė Ag. Petrauskaitė prašo tuos, kurie turi balsą ir klausą, įsijungti į jos vadovaujamą mišrų chorą. Ji ypač norėtų turėti daugiau parapijos jaunimo choristų eilėse. Jie stovėtų greta veteranų choristų ir tuo sustiprintų jos vadovaujamą chorą, kuris gieda 11 v. pamaldose. Mūsų jaunimas turėtų atsiliepti į jos kreipimąsi, nes Agidija yra pati jaunuolė ir būsimus savo choristus visuomet supras ir atjaus.

— Šią vasarą par. komiteto pirmininkui V. Markauskui vadovaujant, buvo sudaryta talka ir atnaujintos perdažytos aplink bažnyčią esančios geležinės tvorėlės. Galbūt dėl laiko stokos bažnyčios durys, ypač didžiosios, kurios labai reikalingos remonto, buvo pamirštos.

— Rugšėjo 24 d. 3 v.p.p., visi parapijiečiai kviečiami atvykti į kapus. Renkamasi prie koplyčios. Ta proga aplankysime savo artimųjų bei pažįtamų kapus bei pasimelsime už juos.

— Spalio 8 d., 7.30 v.v., mūsų parapijos sveitinė įvyks Lietuvių Dienos jaunimo susipažinimo pobūvis šokiai.

— Mūsų choro dalyvis J. Kvietinskas sugrįžo iš ligoninės. Linkime jam sveikatos.

— Iš mūsų bažnyčios buvo palaidoti — J. Šinkūnas ir jo žmona Elena. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Kun. L. Zarembai išvykus ir kun. K. Raudeliūnui persikėlus į Cikagą, Montrealio arkivyskupas P. Grégoire rugšėjo 8 d. paskyrė kun.

Veiksnių atstovai rugšėjo 9 d. Niujorko tarėsi dėl žygių ryšium su numatomu Europos saugumo konferencija, kurioje sovietai nori išgauti galutinį tarptautinį pripažinimą dabartinių savo sienų. Tuo būdu Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų okupacija būtų galutinai įteisinta. Pasitarime dalyvavo: VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir vicepirm. J. Audėnas, gen. kons. A. Simutis, LLK pirm. V. Sidzikauskas, PLB valdybos atstovas dr. H. Brazaitis, ALTOs pirm. K. Bobelis ir vicepirm. dr. K. Sidlauskas, JAV LB vicepirm. A. Gečys, Kanados LB pirm. E. Čuplinskis.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3731

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių.

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	5.0%	Asmeninės	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kreditai	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacijos	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%	Nemok. gyvybės apdr.	iki \$10,000
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugšėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, lankiusiems ligoninėje, pareiškusiems užuojautą žodžiu ir laiškais, mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

a. a. Viktoriui Mikšui.

Padėka visiems atsilankiusiems į koplyčią ir palaidėjusiems į kapus, ypač karsto nešėjams. Nuoširdus ačiū gerb. kun. P. Ažubaliui už maldas koplyčioje ir kapinėse.

A. Mikšienė ir R. Valentine su šeima

Lituanistinis seminaras mokslu metus pradeda šį penktadienį, rugšėjo 22 d., 7 v.v., Priskelimo parapijos patalpose. Kviečiame įsijungti visus, betkada baigusius šeštadieninę mokyklą. Pamokos vyks penktadienį vakarais nuo 7 iki 9 v. Vedėjas

Bendruomenės dramų mėgėjų būrelis, pradėdamas naujo sezono darbą, šaukia rugšėjo 24 d., 6 v.v., Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., susirinkimą. Kviečiami susidomėti ir atvykti visi buvusieji vaidintojai ir kiti asmenys, kurie norėtų prisidėti bei paremti savo dalyvavimu šią svarbią kultūrinę sritį.

Šį rudenį lietuvių chorui "Varpas" sukaika 20 metų. Šią sukaiką paminėti "Varpas" ruošiasi neeiliniu koncertu, kuris įvyks 1973 m. kovo mėnesi. Ta proga nuoširdžiai kviečiame visus naujus ir anksčiau dainavusius choristus, o ypač jaunimą, įsijungti į choro eiles. Repeticijos vyksta naujuosiuose Lietuvių Namuose: moterims — trečiadieniais, vyrams — pirmadieniais 7.30 v. vakarais. Valdyba

Toronto "Gintaras" buvo pakviestas Padėkos savaitgalį šokti CTV televizijos specialioje programoje, tačiau apgailestaudamas turėjo atsisakyti, nes tą savaitgalį vyksta į Montrealį dalyvauti Lietuvių Dienos programoje. Gintariečiai į Montrealį išvyksta spalio 7 d. rytą.

Bendruomenės, spaudos ir radijo savaitgalį surengė L. Žurnalistų Sąjungos valdyba Taboro Farmoje rugšėjo 16-17 d.d. Dalyvavo gana gausus veikėjų būrys. VLIKui atstovavo dr. J. Puzinas, PLB valdybai — pirm. St. Barzdukas, diplomatinei tarnybai — gen. kons. dr. J. Zmuidzinas, JAV LB centro valdybai — pirm. Vyt. Volertas, ALTai — dr. V. Simaitis, Kanados LB krašto valdybai — J. R. Simanavičius, "T. Žiburiams" atstovavo J. Andriulis. Platesnis reportažas apie suvažiavimą pasirodys vėliau.

"T. Žiburių" redakcijoj lankėsi Parkdale rinkiminių apylinkės kandidatai: liberalų partijos — dr. S. Haidzas, konservatorių — Lubor J. Zink. Pirmasis yra lenkų kilmės ilgametis federacinio parlamento narys, plačiai žinomas tautinėse grupėse, turis didelę patirtį politiniame gyvenime, daug kam padėjęs įvairiuose reikaluose. L. J. Zink yra naujas žmogus Kanados politiniame gyvenime, bet plačiai žinomas kaip čekų kilmės žurnalistas, keliąs viešumom pavergtųjų tautų klausimą. Už tai jis yra gausus baltiečių laisvės medali. Rinkimų proga L. J. Zink yra parašęs knygą "Trudeaucary", kurioje kritikuoja dabartinės vyriausybės politiką, ypač užsienio reikalų srityje.

Parkdale apylinkėje yra 82.000 balsuotojų, kurių 42.000 yra neanglosaksai. Lenkų grupė ten yra gausiausia — 8.000, portugalų — 6.000, ukrainiečių — 4.500, italų — 4.300, vokiečių — 2.300, lietuvių — 1.215, graikų — 1.100, čekų — 750, slovakų — 500, latvių — 500, vengrų — 200, estų — 200 ir t.t. Iš šių skaičių matyti, kad rinkiminėje Parkdale apylinkėje etninio grupių svoris yra gana didelis.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

Priskelimo par. žinios

— Mišios: trečiadi., 8.20 v. — už a. a. Vl. Sadauskienę, užpr. B. K. Naruševičių; šeštadi., 8 v. — už a. a. A. Biretą, užpr. V. B. Biretų; 8.30 v. — už a. a. V. Umbrasą, užpr. P. E. Spilchakų; 9.20 v. — už a. a. J. Mickevičių, užpr. pensininkų klubo kaip užuojauta velionies artimiesiems; sekmadi., 8 v. — už a. a. Florijoną ir Danielių Vaičiūnus užpr. A. Vaičiūnienės; 9 v. — už a. a. Pr. Dailidienę, užpr. V. Dailidės; 10 v. — už a. a. J. Smolskį, užpr. G. I. Smolskį.

— Vėlyvosios Mišios sekmadieniais 12.15 val. pradedamos šį sekmadienį.

— Šį sekmadienį daroma speciali rinkliava Sv. Tėvo karitatyviniais darbams ir Kanados vyskupų pastoraciniais projektams paremti.

— Parapijos choro repetitijos: bendra — kiekvieną ketvirtadienį, 7.30 v.v., o atskirų balsų — pamainomis kas sekmadienį po Sumos; šį sekmadienį repetuos vyrų balsai, kita — moterų. Renkamasi į muzikos studiją. Malonu pasidžiaugti, kad parapijos jubiliejinę programą atlikti į chorą jau įsijungę nemaža jaunimo, anksčiau dainavusio įvairiuose jaunimo choruose. Laukiame dar neįsijungusių — iš jaunimo ir vyresniųjų.

— Ryšium su parapijos 20-mečio sukaktim ateiinantį pavasarį, be rekolekčių ir iškilmingų pamaldų, numatoma suruošti socialiniais bei religiniais klausimais simpoziumą, iškilmingą vakarienę, par. choro koncertą, parapijai įvairių dailininkų dovanotų paveikslų parodą ir kt.

— Katalikų Moterų Draugijos pirmas šio sezono susirinkimas — spalio 1 d. po Sumos Parodų salėje.

— Pensininkų laisvavakaris — rugšėjo 27, trečiadienį, 6.30 v.v., Parodų salėje. Kviečiami visi Toronto vyresnieji.

— Parapijos biblioteka ir spaudos kioskas veikia kas sekmadienį: biblioteka — 10.30 — 1 v., kioskas — 9.30 — 1 v.

— Susitaukė: Karol W. Czarniecki ir Birutė A. Danisevičiūtė.

A. a. Bonifacas Cilks, 86 m. amžiaus, kilęs nuo Merkinės, palaidotas iš Sv. Jono Kr. šventovės lietuvių kapinėse rugšėjo 16 d. Kanadon atvyko 1910 m. Išaugino penkis sūnus ir dukrą. Gyveno Torontose, 141 Gorevale Ave.

A. a. Jurgis Perdizuk, 52 m. amžiaus, mirė rugšėjo 17 d. Sv. Juozapo ligoninėje nuo širdies smūgio. Velionis yra ukrainietis, bet jo žmona — lietuvaitė Marija Goverytė nuo Jurbarko. Buvo pašarvotas Odette laido tuvių namuose, palaidotas lietuvių kapinėse.

P A D Ė K A

Noriu išreikšti nuoširdžią padėką už suruoštą man priešvestuvinį vakarą "shower". Ypatingą padėką reikiu sesutei R. Paul, p.p. E. Kvederienei, V. Vaitkieni. Taip pat nuoširdžiai dėkoju visoms rengėjos: p. Adams, p. B. Alksnienėi, p-lei P. Anderson, p. p. Birgolienei, Bremen, M. Brown, p-lei L. Brown, p. p. Beresnevicienei, O. Dačkienėi, B. Dicevicienei, E. Draudvilienėi, p-lei G. Draudvilaitėi, p. I. Jasiūnienei, p-lei O. Jonaitytei, p. p. S. Jurevicienei, A. Levišauskieni, L. Malinauskieni, Martynaitienei, Paulyšyn, Poškienėi, p-lei V. Plučaitėi, p. Pikienei, A. Raskauskieni, p-lei C. Thomas, p. p. P. Stočkienėi, Stulgienėi, Vanagienėi, Vaisvilienėi, Vasukevicienei, Zymantienėi. Dėkoju p. Revienėi už gėles. Taip pat dėkoju visoms viešioms už atsilankymą ir dalyvavimą tose gražiose vakarėse. Šios vakarėse ir brangios dovanos liks man neužmirštam prisiminimu. Dar kartą visoms nuoširdus ačiū —

Birutė Danisevičiūtė

P A D Ė K A

Reiškiu nuoširdžią padėką už man suruoštą mergvakarį, brangias dovanas, vakšes ir sveikinimus. Didžiausias ačiū p. M. Gudaitienei, p. Z. Didžbalienei, Mamytėi už pravedimą mergvakario ir supirkimą dovanų. Taip pat dėkinga sesutėms, visoms rengėjos ir viešioms: p.p. D. Bajorinienei, Z. Daugvaliuienei, O. Juodviršienei, B. Gataveckienei, A. Gataveckienei, E. Kemežienei, A. Kežnaitienei, G. Kripienei, S. Pivorienei, S. Valatkienei, M. Vasarienei, P. Valiukienėi.

Visoms mieloms rengėjos ir viešioms daug kartų ačiū.

Jums dėkinga —

Stasė Matusėvičiūtė-Gruchala

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis